

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE

“LOVČEN”, PODGORICA

**Izveštaj o izvršenoj reviziji
finansijskih izvještaja za 2008. godinu**

Podgorica, april 2009. godine

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA ZA 2008. GODINU

S A D R Ž A J :

Strana

**I IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH
IZVJEŠTAJA ZA 2008. GODINU**

Mišljenje revizora

1 - 3

Finansijski izvještaji

4 - 7

Napomene uz finansijske izvještaje

8 - 36



KPMG d.o.o. Podgorica
Bulevar Džordža Vašingtona 45
81000 Podgorica
Montenegro

Telephone: +382 20 228 285
Fax: +382 20 228 286
E-mail: info@kpmg.me
Internet: www.kpmg.me

Hipotekarna banka a.d. Podgorica
račun 520-1370100-53
Opportunity Bank a.d. Podgorica
račun 540-1000032318221-33
PIB 02626837 PDV 30/31-05509-0

AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA OSIGURANJE

"LOVČEN", PODGORICA

SKUPŠTINI AKCIONARA

Mišljenje o finansijskim izvještajima

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja Akcionarskog društva za osiguranje "Lovćen", Podgorica (u daljem tekstu: Društvo) koji se sastoje od bilansa stanja na dan 31. decembra 2008. godine i bilansa uspjeha, bilansa tokova gotovine i izvještaja o promjenama na kapitalu Društva za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregleda osnovnih računovodstvenih politika i drugih napomena.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Društva je odgovorno za sastavljanje i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa propisima Crne Gore. Ova odgovornost obuhvata: kreiranje, implementaciju i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne greške nastale bilo zbog pronevjere ili grešaka u radu, odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i vršenje računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da na osnovu izvršene revizije izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izvještajima. Reviziju smo izvršili u skladu sa Međunarodnim standardima revizije izdatih od strane Međunarodnog saveza računovođa. Ovi standardi zahtijevaju da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva i da reviziju planiramo i obavimo na način koji nam omogućuje da steknemo razumni nivo uvjerenja da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne greške.

Revizija obuhvata obavljanje procedura u cilju prikupljanja revizorskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima u finansijskim izvještajima. Odabir procedura zavisi od naše procjene, uključujući i procjenu rizika od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izvještajima nastalih bilo zbog pronevjere ili grešaka u radu. U procjeni rizika uzimamo u obzir interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja Društva sa ciljem projektovanja revizorskih procedura koje odgovaraju okolnostima, ali ne i za svrhe izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola primijenjenih u Društvu. Revizija takođe obuhvata ocjenu da li su računovodstvena načela i značajna procjenjivanja koja je primijenilo rukovodstvo odgovarajuća, kao i opštu ocjenu prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Osnova za kvalifikovano mišljenje

Kako je objašnjeno u Napomeni 27 Društvo je izvršilo procjenu rezervisanja za nastale prijavljene i nastale a neprijavljene štete u iznosu od EUR 15.938 hiljada. Nismo se mogli uvjeriti u realnost ovako iskazanog iznosa zbog toga što Društvo nije u skladu da važećom regulativom u Crnoj Gori, izvršilo korekciju iznosa rezervisanih prijavljenih a neriješenih šteta na dan 31. decembra 2007. godine, a koje nisu likvidirane do 31. decembra 2008. godine, odgovarajućim koeficijentom rasta cijena na malo za 2008. godinu. Takođe, u skladu da važećom regulativom u Crnoj Gori, Društvo je dužno da rezervisanja za nastale prijavljene a neriješene štete na dan procjene obračunava na osnovu pojedinačne procjene svake štete. Primjenom revizorskih i pojednostavljenih aktuarskih procedura koje su se bazirale na run-off analizi utvrdili smo da u određenom broju slučajeva Društvo nije adekvatno izvršilo procjenu rezervisanja za prijavljene a neriješene štete. Iznos rezervacija za nastale prijavljene a nelikvidirane štete je jedan od elemenata za obračun rezervacija za nastale a neprijavljene štete. Sve ove činjenice ukazuju na to da su rezervacije za štete potcijenjene, ali nismo bili u mogućnosti da kvantifikujemo ukupne efekte koji bi mogli biti materijalni.

Društvo nije u skladu sa Međunarodnim standardom 40 Investicione nekretnine izvršilo sva potrebna objelodanjivanja za investicione nekretnine, koje je Društvo klasifikovalo dijelom kao Investicije u toku (Napomena 16) u iznosu od EUR 5.316 hiljada, a dijelom kao investicione nekretnine u iznosu od EUR 5.560 hiljada (Napomena 21).

Mišljenje

Prema našem mišljenju, izuzev za efekte iz prethodno navedenih paragrafa, finansijski izvještaji u svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno finansijsko stanje Društva na dan 31. decembra 2008. godine, rezultate poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan i sastavljeni su u skladu sa propisima Crne Gore.

Bez daljeg kvalifikovanja našeg mišljenja skrećemo pažnju na sledeće:

1. Društvo je u toku 2008. i prethodnim godinama ostvarivalo transakcije, uključujući i transakcije sa povezanim licima (Napomena 28) koje podliježu oporezivanju u skladu sa crnogorskim poreskim zakonima. Iako su ove transakcije pažljivo razmotrene od strane menadžmenta, postoje rizici da bi nakon sprovedene kontrole od strane relevantnih poreskih organa moglo doći do utvrđivanja dodatnih poreskih obaveza Poreska uprava je prilikom obavljanja inspeksijskog nadzora u 2006. godini naložila usaglašavanje evidencija Društva sa evidencijama koje se vode kod Poreske uprave. Proces usaglašavanja je u toku.

2. Društvo ima kod Prve banke Crne Gore AD, Podgorica ulaganja u akcije u iznosu od EUR 6.715 hiljada (Napomena 18), oročene depozite u iznosu od EUR 5.973 hiljade (Napomena 22) i sredstva na tekućem računu u iznosu od EUR 371 hiljadu (Napomeni 23). U skladu sa Ugovorom o kreditnoj podršci od 17. decembra 2008. godine Ministarstvo finansija Crne Gore je odobrilo kredit Prvoj banci Crne Gore AD, Podgorica u iznosu od EUR 44 miliona u cilju prevazilazenja teškoća u likvidnosti. S obzirom na probleme u likvidnosti Prve banke Crne Gore postoji rizik da Društvo neće moći da raspolaze svojim sredstvima ili da ih realizuje u roku dospijeća. Ugovorom o zalozi akcija od 17. decembra 2008. godine potpisanim od strane Ministarstva finansija Crne Gore i akcionara Prve banke Crne Gore AD, Podgorica uspostavljeno je založno pravo nad akcijama Prve banke Crne Gore AD, Podgorica u korist Vlade Crne Gore. Ugovorom o kreditnoj podršci je definisano da ukoliko Prva banka Crne Gore AD, Podgorica ne izmiri kreditnu obavezu u ugovorenom roku Vlada Crne Gore ima pravo da se naplati aktiviranjem sredstava obezbjedjenja – zaloga nad akcijama.
3. Kao što je objašnjeno u Napomeni 16 u okviru građevinskih objekata i investicija u toku nalaze se nekretnine u iznosu od EUR 1.424 hiljada za koje Društvo nije pribavilo list nepokretnosti. Proces uknjižavanja vlasništva ovih nekretnina na ime Društva je u toku.
4. Društvo je plasiralo sredstva tehničkih rezervi u nekretnine u iznosu od EUR 10.876 hiljada što, u skladu sa važećim Zakonom o osiguranju, nije jedan od dozvoljenih načina ulaganja ovih rezervi. Kako Ministarstvo finansija Crne Gore do dana izdavanja ovih finansijskih izvještaja nije propisalo mogućnost ulaganja sredstava tehničkih rezervi u nekretnine, rukovodstvo Društva je obavijestilo Agenciju za nadzor osiguranja da planira da izvrši pretvaranje nekertnina u druge oblike ulaganja u roku od 5 godina.
5. Kao što je objašnjeno u Napomeni 2.1 Ovlašćeni aktuar koga je imenovalo Društvo je u svom Izvještaju dao Mišljenju sa rezervom koja se odnosi na nedovoljnost rezervisanja za štete, ulaganja sredstava tehničke rezerve u nekretnine što nije u skladu sa važećom regulativom u Crnoj Gori, kao i na visinu samopridržaja koja je po nekim tarifama viša od preporučene.
6. Troškovi sprovođenja osiguranja premašuju iznos režijskog dodatka koji se, kako je definisano važećim propisima, koristi za pokriće ovih troškova.
7. Kao što je objašnjeno u Napomeni 2.1 prezentirani finansijski izvještaji Društva ne uključuju aktivnosti zavisnog društva Akcionarskog društva za reosiguranje Lovćen RE, Podgorica, jer je Društvo za isti period sastavilo konsolidovane finansijske izvještaje.

Podgorica, 01. april 2009. godine



KPMG d.o.o. Podgorica

Dejan Janković
Direktor

BILANS USPJEHA ZA GODINU ZAVRŠENU 31. DECEMBRA 2008. GODINE

U hiljadama EUR	Napomena	2008.	2007.
Prihodi od premija životnog osiguranja i saosiguranja		1.475	2.008
Prihodi od premije neživotnih osiguranja i saosiguranja		35.445	31.941
Premija prenijeta u saosiguranje		-	(56)
Premija prenijeta u reosiguranja		(5.411)	(4.572)
Promjena na rezervisanjima prenosnih premija		(1.361)	(1.337)
Promjena na rezervisanjima prenosnih premija, udio reosiguravača		295	(27)
Prihodi od premija osiguranja i saosiguranja	2.3, 5	30.443	27.957
Rashodi od naknada šteta i ugovorenih iznosa	2.4, 6	(14.941)	(12.981)
Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose	2.4, 7	(3.026)	(2.687)
Promjene na rezervisanjima za štete	2.4, 8	(1.664)	(3.993)
Ukupno poslovni funkcionalni rashodi		(19.631)	(19.661)
Bruto poslovni rezultat		10.812	8.296
Troškovi rezervisanja po osnovu potraživanja za premije	2.9, 9	(465)	(578)
Operativni troškovi	2.4, 2.17, 10	(12.743)	(11.394)
Poslovni gubitak		(2.396)	(3.676)
Finansijski prihodi	2.5, 11	932	653
Finansijski rashodi	2.5, 12	(78)	(21)
Ostali prihodi	13	2.127	4.386
Ostali rashodi	14	(499)	(581)
		86	761
Porez na dobit	2.16, 15	(45)	(77)
Neto dobit		41	684

Napomene na stranama od 8 do 36 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Mišljenje revizora strane 1 - 3.

BILANS STANJA NA DAN 31. DECEMBRA 2008. GODINE

U hiljadama EUR	Napomena	2008	2007
AKTIVA			
Nekretnine i oprema	2.6, 16	20.387	18.495
Nematerijalna ulaganja	2.7, 17	732	908
Ulaganja namijenjena prodaji	2.10, 18	8.561	9.027
Ulaganja u zavisna preduzeća	19	1.551	1.544
Potraživanja za premiju osiguranja i ostala potraživanja	2.9, 20	9.490	5.993
Ostala sredstva i aktivna vremenska razgraničenja	2.8, 21	5.944	4.894
Finansijski plasmani	22	10.369	11.911
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	2.11, 23	1.472	2.045
Ukupna aktiva		58.506	54.817
PASIVA			
Akcijski kapital		10.532	10.532
Rezerve		3.142	1.926
Revalorizacione rezerve		9.403	10.036
Neraspoređena dobit		41	1.609
Ukupan kapital	2.12, 24	23.118	24.103
Dugoročna rezervisanja	2.14, 25	5.048	3.543
Dugoročne obaveze		-	75
Kratkoročne obaveze	26	3.560	3.242
Pasivna vremenska razgraničenja	2.15, 27	26.780	23.854
Ukupne obaveze		35.388	30.714
Ukupno kapital i obaveze		58.506	54.817

Podgorica, 01. april 2009. godine

Akcionarsko društvo za osiguranje
 "LOVČEN", PODGORICA

 Radenko Purić
 VD Izvršnog direktora

Napomene na stranama od 8 do 36 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.
 Mišljenje revizora strane 1 - 3.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA NA KAPITALU

U hiljadama EUR	Akcijski kapital	Rezerve	Revalorizaci- one rezerve	Neraspore- đena dobit	Ukupno
Stanje na dan 31. decembra 2006. godine	10.523	1.926	4.568	1.178	18.195
Stanje na dan 31. decembar 2006. godine	10.523	1.926	4.568	1.178	18.195
Korekcija početnog stanja	9	-	-	-	9
Raspodjela dobiti po završnom računu 2006. godine	-	-	-	(203)	(203)
Efekat revalorizacije iz procjene vrijednosti ulaganja u kapital drugih pravnih lica	-	-	5.468	-	5.468
Prenos na matematičku rezervu	-	-	-	(50)	(50)
Dobit tekuće godine	-	-	-	684	684
Stanje na dan 31. decembra 2007. godine	10.532	1.926	10.036	1.609	24.103
Stanje na dan 31. decembar 2007. godine	10.532	1.926	10.036	1.609	24.103
Raspodjela dobiti po završnom računu 2006. godine	-	926	-	(926)	-
Raspodjela dobiti po završnom računu 2007. godine	-	290	-	(290)	-
Efekat revalorizacije iz procjene vrijednosti ulaganja u kapital drugih pravnih lica	-	-	(633)	-	(633)
Isplata dividende	-	-	-	(223)	(223)
Isplata nagrade članovima borda	-	-	-	(95)	(95)
Prenos na matematičku rezervu	-	-	-	(75)	(75)
Dobit tekuće godine	-	-	-	41	41
Stanje na dan 31. decembra 2008. godine	10.532	3.142	9.403	41	23.118

Napomene na stranama od 7 do 36 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Mišljenje revizora strane 1 - 3.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U NOVČANIM TOKOVIMA

U hiljadama EUR	2008	2007
Protok gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.653	732
Neto prilivi/odlivi iz poslovnih aktivnosti	3.079	1.782
Plaćeni porezi	(1.203)	(847)
Plaćene dividende	(223)	(202)
Protok gotovine iz investicionih aktivnosti	(3.117)	(1.698)
Odlivi po osnovu kupovine osnovnih sredstava	(2.206)	(1.377)
Prilivi po osnovu otuđenja poslovnih sredstava	2	-
Odlivi po osnovu investiranja u pridružena preduzeća	(1.198)	(381)
Prilivi po osnovu investiranja u pridružena preduzeća	285	60
Protok gotovine iz finansijskih aktivnosti	891	(597)
Neto priliv od uzajmljivanja	891	703
Odlivi po osnovu kupovine dužničkih HOV	-	(1.300)
Neto povećanje gotovine i gotovinskih ekvivalenata	(573)	(1.563)
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku perioda	2.045	3.607
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju perioda	1.472	2.045

Napomene na stranama od 8 do 36 su sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Mišljenje revizora strane 1 - 3.

1. Opšte informacije

Akcionarsko društvo za osiguranje „Lovćen“, Podgorica sa sjedištem u Podgorici, ulica Slobode 13A (u daljem tekstu: Društvo), osnovano je krajem 1978. godine pod nazivom Zajednica osiguranja imovine i lica „Lovćen“ Titograd. Pod sadašnjim nazivom posluje od 1997. godine.

Društvo je usaglasilo svoju organizaciju sa Zakonom o privrednim društvima („Sl. list RCG“, br. 6/02) i upisalo se u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici 25. jula 2002. godine pod brojem 4-0000159/001.

U sastavu Društva, kao njegovi organizacioni djelovi, funkcioniše šest (6) filijala sa sjedištima u: Podgorici, Kotoru, Beranama, Nikšiću, Bijelom Polju i Pljevljima, kao i poslovnice i ekspoziture u manjim mjestima Crne Gore (šest poslovnica i devet ekspozitura).

Društvo je registrovano kao emitent kod Komisije za hartije od vrijednosti Crne Gore, Rješenjem br. 02/3-817/2-01 od 19. aprila 2001. godine. Društvo je član Centralne Depozitarne Agencije Crne Gore po Odluci broj 305/1 od 1. jula 2002. godine kod koje se vode dematerijalizovane hartije od vrijednosti.

Saglasno odredbama Zakona o osiguranju („Sl. list RCG“, br. 78/06) i Statuta Društva, djelatnosti Društva su:

- obavljanje svih poslova osiguranja imovine i lica (osiguranje života, obavezna osiguranja i ostala imovinska osiguranja i nezgode), koji obuhvataju:
 - zaključivanje i izvršavanje ugovora o osiguranju imovine i lica,
 - zaključivanje i izvršavanje ugovora o saosiguranju,
 - preuzimanje mjera za sprečavanje i suzbijanje rizika koji ugrožavaju osiguranu imovinu i lica,
- obavljanje poslova pružanja drugih usluga u osiguranju koji obuhvataju:
 - poslove posredovanja i zastupanja u osiguranju,
 - snimanje rizika,
 - snimanje i procjenu štete,
 - pružanje intelektualnih i tehničkih usluga u vezi sa poslovima osiguranja.

Društvo posjeduje i sprovodi Sistem upravljanja kvaliteta, koji je usaglašen sa zahtjevima standarda BS EN ISO 9001: 2000 za oblast „Pružanje usluga u osiguranju“, o čemu posjeduje sertifikat br. FS 59645 od 4. decembra 2003. godine. Prvi put je registrovan 28. juna 2001. godine, a kontinuirano se bavi Sistemom kvaliteta od 2000. godine. Na zadnjoj eksternoj provjeri koju je sproveo BSI iz Londona, u novembru 2008. godine, Sertifikat je potvrđen.

Društvo je osnivač Akcionarskog društva za reosiguranje „Lovćen-RE“, Podgorica koje je upisano u Centralni registar Privrednog suda u Podgorici pod brojem 4-0002060/001 od 12. septembra 2002. godine, nakon usaglašavanja sa Zakonom o privrednim društvima.

Nakon osnivanja Akcionarskog društva za reosiguranje "Lovćen RE", Podgorica, sklopljen je ugovor o prenosu rizika i u skladu s kojim se vrši prenos (cesija) po specificiranim polisama iznad samopridržaja Društva. Ugovorom o reosiguranju pored ugovorenih reosiguranja civila i industrije, dogovorena su i fakultativna reosiguranja za rizike koji prelaze iznos samopridržaja, koji su predmet posebne ponude, kao i osiguranja života.

Na dan 31. decembra 2008. godine, Društvo je imalo 252 zaposlenih radnika, raznih stručnih profila.

Akcije Društva se kotiraju na Montenegroberzi.

2 Pregled značajnih računovodstvenih politika

Osnovne računovodstvene politike primijenjene za sastavljanje ovih finansijskih izvještaja navedene su u daljem tekstu. Ove politike su konzistentno primijenjene na sve prikazane godine, osim ako nije drugačije naznačeno.

2.1 Osnova za sastavljanje konsolidovanih finansijskih izvještaja

(a) Osnova za sastavljanje

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su u skladu sa Zakonom o osiguranju („Sl. list RCG“, br. 78/06 i 19/07), Zakonom o računovodstvu i reviziji RCG („Sl. list RCG“, br. 69/05 i 80/08) i Zakonom o porezu na dobit pravnih lica („Sl. list RCG“, br. 65/01 do 40/08).

Društvo vodi poslovne knjige u skladu sa zakonskim propisima važećim u Crnoj Gori, koji se generalno baziraju na Međunarodnim Standardima Finansijskog Izvještavanja („MSFI“).

Sastavljanje finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva primjenu izvjesnih kritičkih računovodstvenih procjena. Ono, takođe, zahtijeva da Rukovodstvo koristi svoje procjene u primjeni računovodstvenih politika Društva.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izvještaja primjenjivalo računovodstvene politike obrazložene u napomeni 3, koje su zasnovane na računovodstvenim i poreskim propisima Crne Gore.

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Društva je Euro (EUR).

Prezentirani finansijski izvještaji Društva ne uključuju aktivnosti zavisnog društva Akcionarskog društva za reosiguranje Lovćen RE, Podgorica, jer je Društvo za isti period sastavilo konsolidovane finansijske izvještaje.

Rukovodstvo Društva je procijenilo da efekat prikazivanja konsolidovanih finansijskih izvještaja sa „Lovćen auto“ DOO Nikšić, nema materijalno značajan uticaj na priložene finansijske izvještaje Društva, te iste nije prikazalo.

Ovlašćeni aktuar koga je imenovalo Društvo je u svom Izvještaju dao Mišljenju sa rezervom koja se odnosi na nedovoljnost rezervisanja za štete, ulaganja sredstava tehničke rezerve u nekretnine što nije u skladu sa važećom regulativom u Crnoj Gori, kao i na visinu samopridržaja koja je po nekim tarifama viša od preporučene.

(b) Koncept nastavka poslovanja

Finansijski izvještaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji pretpostavlja da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

2.2 Preračunavanje stranih valuta

(a) Transakcije i stanja

Aktiva i pasiva izražene u deviznim sredstvima preračunate su u EUR po zvaničnom srednjem kursu valuta važećem na dan bilansa stanja.

Transakcije u stranoj valuti se preračunavaju u funkcionalnu valutu primjenom deviznih kurseva važećih na dan transakcije. Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, priznaju se u bilansu uspjeha.

(b) *Funkcionalna i valuta izvještavanja*

Stavke uključene u finansijske izvještaje Društva se odmjeravaju korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kom Društvo posluje (funkcionalna valuta). Ovi finansijski izvještaji su prikazani u eurima ("EUR") koji predstavljaju funkcionalnu valutu i valutu prikazivanja finansijskih izvještaja Društva (izvještajna valuta).

2.3 Poslovni prihodi

Poslovni prihodi obuhvataju prihode od premije, prihodi po osnovu učešća u štetama iz poslova reosiguranja, učešće u štetama iz poslova saosiguranja, prihodi od regresnih potraživanja, kao i prihode od provizija iz poslova reosiguranja.

Premija osiguranja predstavlja iznos fakturisane premije koju osiguranik plaća osiguravaču za snošenje rizika na osnovu ugovora o osiguranju umanjen za iznos prenosne premije koja pripada narednom obračunskom periodu, a uvećan za prenosnu premiju iz prethodne godine.

Visina bruto premije utvrđena je tarifom premije prema vrsti osiguranja. Bruto premija se sastoji od funkcionalne premije i režijskog dodatka. Funkcionalna premija se odnosi na tehničku premiju, budući da Društvo ne izvdaja doprinos za preventivu.

Prenosne premije se obrazuju izdvajanjem iz ukupne (bruto) premije osiguranja na kraju tekućeg obračunskog perioda, odvojeno za svaku vrstu osiguranja, srazmjerno vremenu trajanja osiguranja (primjenom metoda pro rata temporis).

Režijski dodatak se koristi za pokriće troškova sprovođenja osiguranja. Maksimalnu stopu režijskog dodatka utvrđuje nadležni organ utvrđen Statutom Društva.

2.4 Poslovni rashodi

Poslovne rashode predstavljaju rashodi, nastali po osnovu naknada šteta, premija reosiguranja, premije saosiguranja, rezervisanja za štete ostalih osiguranja, rezervisanje za nastale a neprijavljene štete, rashodi za matematičku rezervu životnog osiguranja, rashodi rezervi za izravnavanje rizika i doprinos Garantnom fondu.

Naknada šteta osiguranja predstavlja rashode isplaćenih šteta koja uključuje rashode procjene šteta, procjene tehničke ispravnosti vozila i druge rashode definisane aktima Društva.

Na osnovu Pravilnika o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete (Sl. list CG br. 70/08 od 19.11.2008. godine), Društvo je izvršilo rezervaciju za štete na kraju poslovne godine. Iznosi rezervisanih šteta za prijavljene štete utvrđuju se prema vrijednosti očekivanih isplata za svaku pojedinu prijavljenu, a nelikvidiranu štetu, a na osnovu prikupljenih dokumenata. Procjenu iznosa rezervisanih šteta vrši stručna služba na osnovu izvršenog popisa šteta. Iznos rezervacija za nastale, a neprijavljene štete utvrđuje na osnovu podataka o likvidiranim i rezervisanim nastalim prijavljenim, neriješenim štetama, ne uključujući rentne štete.

Premije reosiguranja predstavljaju rashode reosiguranja rizika kod Lovćen RE AD, Podgorica organizacije za reosiguranje u zemlji i premije reosiguranja imovine kod ino-reosiguravajućih organizacija.

Druge rashode čine rashodi za obavljanje djelatnosti osiguranja kao što su materijalni troškovi, zakupnine, amortizacija, bruto zarade, provizija zastupnicima za prodane polise osiguranja, reklama, reprezentacija i drugo.

2.5 Finansijski prihodi i rashodi

Finansijske prihode čine prihodi od kamata na kratkoročne finansijske plasmane, sredstava kod banaka i prihodi od pozitivnih kursnih razlika.

Finansijski rashodi obuhvataju negativne kursne razlike i rashode od kamata.

2.6 Nekretnine i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema redovno podliježu revalorizaciji. Učestalost revalorizacije zavisi od kretanja fer vrijednosti sredstava koja se revalorizuju. Povećanje knjigovodstvene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme po osnovu revalorizacije iskazuje se na računu revalorizacione rezerve. Smanjenja knjigovodstvene vrijednosti kojima se umanjuju prethodna povećanja vrijednosti istih sredstava terete direktno revalorizacione rezerve; sva ostala smanjenja terete bilans uspjeha. Revalorizacione rezerve se prenose direktno u neraspoređenu dobit/(kumulirani gubitak) kada je ostvaren dobitak po osnovu povlačenja iz upotrebe ili otuđenja sredstva ili ako se sredstvo koristi od strane Društva; u posljednjem slučaju, iznos ostvarenog dobitka je razlika između amortizacije obračunate na revalorizovanu knjigovodstvenu vrijednost i amortizacije obračunate na inicijalnu nabavnu vrijednosti sredstva.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrijednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, ukoliko je primjenljivo, samo kada postoji vjerovatnoća da će Društvo u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrijednost može pouzdano odmjeriti. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspjeha finansijskog perioda u kome su nastali.

Troškovi pozajmljivanja nastali u izgradnji svakog sredstva koje zadovoljava kriterijume priznavanja kapitalizovani su tokom vremenskog perioda koji je potreban da sredstvo bude završeno i spremno za upotrebu. Ostali troškovi pozajmljivanja se iskazuju kao troškovi.

Zemljište se ne amortizuje. Amortizacija drugih sredstava se obračunava primjenom proporcionalne metode kako bi se rasporedila njihova nabavna ili revalorizovana vrijednost do njihove rezidualne vrijednosti tokom njihovog procijenjenog vijeka trajanja.

Procijenjeni korisni vijek trajanja po grupama osnovnih sredstava je:

Građevinski objekti	19-67 godina
Automobili	7 godina
Računari i računarska oprema	3 godine
Oprema	4-8 godina
Kancelarijski materijal	7-10 godina
Telefonske centrale i telefoni	5 godina

Rezidualna vrijednost sredstva jeste procijenjeni iznos koji bi u sadašnjem trenutku Društvo moglo ostvariti prodajom sredstva, umanjen za procijenjeni trošak prodaje, ukoliko je sredstvo već staro i u stanju u kojem se očekuje da će biti na kraju njegovog korisnog vijeka upotrebe. Rezidualna vrijednost sredstva je nula ukoliko Društvo očekuje da pomenuto sredstvo koristi do kraja njegovog fizičkog vijeka trajanja. Rezidualna vrijednost i korisni vijek upotrebe sredstva se revidiraju, i po potrebi koriguju, na datum svakog bilansa stanja.

Procjena vrijednosti je izvršena od strane nezavisnog procjenjivača. Procjenu vrijednosti zgrada i opreme Društva izvršila je ovlaštena kompanija za procjenu "Appraisal Associates Beograd". Osnova za procjenu je bila tržišna cijena, gdje je to bilo moguće utvrditi, i troškovi zamjene za ona sredstva koja su u upotrebi duži vremenski period. Na osnovu izvršene procjene krajem 2006. godine izvršeno je usklađivanje knjigovodstvene evidencije Društva sa rezultatima procjene.

Procijena fer vrijednosti, revalorizacija, nekretnina postrojenja i opreme nije vršena u 2008. i 2007. godini.

2.7 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja čine računarski softveri. Stečene licence računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu softvera. Ovi troškovi se amortizuju tokom njihovog procijenjenog vijeka upotrebe (3 do 5 godina).

Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu kada nastanu. Izdaci direktno povezani sa identifikovanim i unikatnim softverskim proizvodima koje kontroliše Društvo i koji će vjerovatno generisati ekonomsku korist veću od troškova duže od godinu dana, priznaju se kao nematerijalna ulaganja. Direktni troškovi obuhvataju troškove radne snage tima koji je razvio softver, kao i odgovarajući dio pripadajućih režijskih troškova.

Troškovi razvoja računarskog softvera priznati kao sredstvo amortizuju se tokom njihovog procijenjenog korisnog vijeka upotrebe (koji nije duži od tri godine).

Procijena fer vrijednosti, revalorizacija, nematerijalnih ulaganja nije vršena u 2008. i 2007. godini.

2.8 Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je ulaganje Društva u nekretninu koja se drži radi sticanja prihoda od zakupa ili radi uvećanja vrijednosti ili radi i jednog i drugog, i koju Društvo ne koristi.

Investiciona nekretnina se inicijalno priznaje po nabavnoj vrijednosti, uključujući transakcione troškove a nakon toga se odmjerava po fer vrijednosti zasnovanoj na tržišnoj vrijednosti. Tržišna vrijednost investicione nekretnine Društva dobija se iz izvještaja nezavisnih procjenitelja, koji imaju priznatu i relevantnu profesionalnu kvalifikaciju i koji imaju skorašnje iskustvo u procjeni nekretnine na sličnoj lokaciji i slične kategorije. Investiciona nekretnina koja je obnovljena (renovirana) radi produžetka njene upotrebe kao investicione nekretnine ili za koju je tržište postalo manje aktivno i dalje se odmjerava po fer vrijednosti. Prihod od zakupa se iskazuje u bilansu uspeha u okviru ostalih prihoda. Dobici i gubici nastali iz promjena fer vrijednosti investicione nekretnine iskazuju se u bilansu uspeha.

Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je vjerovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Društvu i da izdatak može pouzdano da se izmjeri. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu. Kada investicionu nekretninu koristi njen vlasnik,

ona se reklasifikuje na nekretnine, postrojenja i opremu, i njena knjigovodstvena vrijednost na dan reklasifikacije postaje njena zatečena vrijednost koja će se nadalje amortizovati.

2.9 Finansijska sredstva

Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: potraživanja i finansijska sredstva namijenjena prodaji. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su finansijska sredstva pribavljena. Rukovodstvo vrši klasifikaciju svojih finansijskih sredstava u momentu inicijalnog priznavanja, a ponovnu provjeru njihove označene namjene vrši na svaki datum izvještavanja.

(a) *Potraživanja za premiju i ostala potraživanja*

Potraživanja obuhvataju potraživanja po osnovu premija osiguranja i ostala kratkoročna potraživanja.

Potraživanja za premiju čine potraživanja za fakturisane iznose premija osiguranja koja nisu naplaćena na dan bilansiranja.

Ostala potraživanja se odnose na potraživanja od zastupnika osiguranja po osnovu naplaćenih a nerazduženih iznosa premija, kao i druga potraživanja od kupaca.

Potraživanja se iskazuju po nominalnoj vrijednosti umanjenoj za procjenu rukovodstva o iznosu potencijalno nenaplativih potraživanja.

(b) *Umanjenje vrijednosti potraživanja*

Na dan bilansiranja Društvo procjenjuje da li postoji bilo kakav objektivni dokaz da je došlo do umanjenja vrijednosti potraživanja ili grupe potraživanja.

Društvo prvo procjenjuje da li postoje objektivni dokazi o umanjenju vrijednosti: pojedinačno za potraživanja koja su pojedinačno značajna, i pojedinačno ili zajednički za potraživanja koja nisu pojedinačno značajna. Ako Društvo odredi da ne postoji objektivni dokaz umanjenja vrijednosti za potraživanje koje se pojedinačno procjenjuje, bilo da je značajno ili ne, ono obuhvata potraživanje u grupi potraživanja sa sličnim karakteristikama rizika i zajednički ih procjenjuje zbog umanjenja vrijednosti. Potraživanja koja se pojedinačno procjenjuju zbog umanjenja vrijednosti i za koja je gubitak od umanjenja vrijednosti priznat, ili nastavlja da se priznaje, se ne uključuju u zajedničku procjenu o umanjenju vrijednosti.

U svrhu zajedničke procjene umanjenja vrijednosti, potraživanja se grupišu na osnovu sličnih karakteristika naplate. Te karakteristike su relevantne za procjenjivanje budućih tokova gotovine za grupe takvih potraživanja time što ukazuju na sposobnost dužnika da isplati sve iznose i dugovanja koji su dospjeli u skladu sa uslovima ugovora o naplati potraživanja, koja se procjenjuju.

Za sva potraživanja, za koje se procijeni da se ne mogu naplatiti redovnim putem, pokreće se sudski spor, a takva potraživanja se iskazuju kao rashod perioda i za iznos istih umanjuje se bilansna aktiva. Društvo vrši direktan otpis potraživanja ukoliko je nemogućnost naplate izvjesna i dokumentovana. Procijena vrijednosti, koja se teže naplaćuju od kupaca (osiguranika), vrši se na kraju godine, i sva potraživanja starija od godinu dana iskazuju se na ispravci vrijednosti potraživanja, izuzev za potraživanja koja su u procesu naplate.

(c) *Finansijska sredstva namijenjena prodaji*

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju predstavljaju neizvedena sredstva koja ili su svrstana u ovu kategoriju ili nisu klasifikovana ni u jednu drugu kategoriju. Uključuju se u dugoročna sredstva, osim ukoliko rukovodstvo ima namjeru da ulaganja otuđi u roku od 12 mjeseci od datuma bilansa stanja.

Ulaganja se inicijalno priznaju po fer vrijednosti uvećanoj za transakcione troškove za sva finansijska sredstva koja se ne vode po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha. Finansijska sredstva se ne priznaju po isteku prava na novčani priliv od finansijskog sredstva ili je to pravo prenijeto a Društvo je u suštini prenijelo sve rizike i koristi od vlasništva nad sredstvima. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se iskazuju po fer vrijednosti.

Društvo je izvršilo procijenu fer vrijednost ulaganja raspoloživih za prodaju na dan 31. decembar 2008. godine.

Na svaki datum bilansa stanja Društvo vrši procjenu podataka kako bi utvrdilo da li postoji objektivni dokaz da je umanjena vrijednost nekog finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava. U slučaju vlasničkih hartija od vrednosti klasifikovanih kao raspoložive za prodaju, značajan ili konstantan odložen pad fer vrijednosti hartija od vrednosti ispod njihove nabavne vrijednosti smatra se indikatorom da je došlo do umanjenja vrijednosti hartije od vrijednosti.

2.10 Ulaganja u zavisna preduzeća

Ulaganja u zavisna preduzeća se evidentiraju korišćenjem računovodstvenog metoda udjela kapitala. Prema metodu udjela, ulaganje u pridruženo pravno lice se prvo evidentira po nabavnoj vrijednosti, a zatim se, nakon datuma pribavljanja, knjigovodstveni iznos povećava ili smanjuje da bi se priznao udio Društva u dobiti ili gubitku pravnog lica u koje je uložio sredstva. Udio dobiti ili gubitka Društva u pravnom licu u koje je uložio sredstva priznaje se u bilansu uspjeha.

2.11 Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju gotovinu na žiro i deviznim računima Društva i gotovinu u blagajni.

2.12 Kapital

Kapital Društva čini: akcijski kapital, revalorizacione i druge rezerve, fond preventive i neraspoređena dobit prethodne i tekuće godine. Neraspoređenu dobit svojom odlukom raspoređuje Skupština Društva.

2.13 Garantne rezerve

Radi obezbjeđenja trajnog izvršenja obaveza, društvo za osiguranje je prema odredbama Zakona o osiguranju, dužno da ima garantnu rezervu. Garantnu rezervu Društva čine:

- 1) osnovni kapital,
- 2) rezerve iz dobiti,
- 3) dio neraspoređena dobit iz ranijih godina najviše do 50%

- 4) dio neraspoređene dobiti tekuće godine najviše do 50%, pod uslovom da utvrđeni iznos ne prelazi prosječnu vrijednost neto dobiti ostvarene u posljednje tri godine i da ne prelazi 25% iznosa garantne rezerve;
- 5) revalorizacione rezerve.

Rezerve iz dobiti i revalorizacione rezerve ne mogu činiti više od 20% iznosa garantne rezerve.

2.14 Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja obuhvataju matematičku rezervu, rezerve za izravnjanje rizika i rezervisanja za jubilarne nagrade, otpremnine i nerealizovane godišnje odmone.

Matematička rezerva se obračunava prospektivnom neto metodom ili bruto (Cilmer) metodom, kao razlika sadašnje vrijednosti budućih obaveza osiguravača utvrđenih ugovorom o osiguranju i sadašnje vrijednosti budućih obaveza ugovarača osiguranja u skladu sa Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja matematičke rezerve i rezerve za učešće u dobiti (Službeni list CG br. 70/08 od 19.11.2008.godine).

Rezervisanja za izravnjanje rizika se obračunavaju na osnovu Pravilnika o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervi za izravnjanje rizika (Sl. list br. 70/08 od 19.11.2008). Rezerva za izravnjanje rizika obrazuje se na osnovu standardnog odstupanja, mjerodavnih tehničkih rezultata i tehničke premije u samopridržaju, za svaku vrstu neživotnih osiguranja kojima se društvo za osiguranje bavi u posmatranom periodu.

2.15 Rezervisane štete

Rezervisanja za štete predstavljaju iznose za prijavljene nelikvidirane štete, štete u sporu i nastale a neprijavljene štete. Rezervisanja za štete se vrše na osnovu Pravilnika o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete (Službeni list CG br. 70/08 od 19.11.2008. godine).

U skladu sa aktima poslovne politike, utvrđivanje visine sredstava za prijavljene a nelikvidirane štete prilikom sastavljanja godišnjeg računa vrši se pojedinačnim popisom i utvrđivanjem visine svake nelikvidirane štete. Prilikom utvrđivanja iznosa rezervacije polazi se od principa da rezervisani iznos bude dovoljan za izmirenje obaveza po odštetnom zahtjevu u vrijeme kada se očekuje likvidacija i isplata štete.

Procenat utvrđivanja iznosa rezervacija za nastale, a neprijavljene štete određuje se na osnovu podataka o likvidiranim i rezervisanim nastalim prijavljenim, neriješenim štetama, ne uključujući rentne štete.

2.16 Tekući i odloženi porez na dobit

Tekući porez

Oporezivanje je sprovedeno u skladu sa zakonima Crne Gore. Društvo plaća porez na dobit, porez na imovinu, poreze i doprinose na zarade i ostale poreze. Porez na dobit se plaća u vidu mjesečnih akontacija čiju visinu određuje na osnovu prijave poreza na dobit za prethodnu godinu. Osnovicu poreza na dobit predstavlja oporeziva dobit poreskog obveznika. Oporeziva dobit se utvrđuje

usklađivanjem dobiti u bilansu uspjeha.

Stopa poreza je proporcionalna i iznosi 9% poreske osnovice.

Zakon o porezu na dobit utvrđuje da gubitak po osnovu poreskog bilansa u tekućoj godini ne može da se prenese unazad. Međutim, gubici po poreskom bilansu tekuće godine mogu da smanje oporezivu dobit budućeg perioda (izuzev ako gubitak proističe iz kapitalnih gubitaka ili dobitaka), ali u periodu ne dužem od 5 godina.

Odloženi porezi

Odloženi porez na dobit se ukalkulisava u punom iznosu, korišćenjem metode obaveza, za privremene razlike koje nastanu između poreske osnovice sredstava i obaveza i njihovih knjigovodstvenih iznosa u finansijskim izvještajima. Međutim, ukoliko odloženi porez na dobit, pod uslovom da nije računovodstveno obuhvaćen, proistekne iz inicijalnog priznavanja sredstva ili obaveze u nekoj drugoj transakciji osim poslovne kombinacije koja u trenutku transakcije ne utiče ni na računovodstvo ni na oporezivu dobit ili gubitak, tada se on računovodstveno ne obuhvata. Odloženi porez na dobit se odmjerava prema poreskim stopama (i zakonu) koje su na snazi do datuma bilansa stanja i za koje se očekuje da će biti primijenjene u periodu u kome će se odložena poreska sredstva realizovati ili odložene poreske obaveze izmiriti. Odloženo poresko sredstvo se priznaje do iznosa za koji je vjerovatno da će buduća dobit za oporezivanje biti raspoloživa i da će se privremene razlike izmiriti na teret te dobiti.

Odloženi porezi su obračunati primjenom stope od 9%.

2.17 Primanja zaposlenih

Troškovi penzija i ostalih naknada nakon penzionisanja

Društvo, u normalnom toku poslovanja, vrši plaćanja Crnoj Gori u ime svojih zaposlenih. Svi zaposleni Društva dio su penzionog plana Crne Gore. Svi doprinosi koji su obavezni po penzionim planu Crne Gore se vode kao trošak u periodu kada nastanu. U Društvu ne postoji nijedan drugi penzioni plan niti naknade zaposlenima nakon penzionisanja i stoga nema obaveze u tom smislu.

Ostala primanja zaposlenih

Društvo obezbjeđuje zaposlenima, primjenom Kolektivnog ugovora, jubilarne nagrade, regres za korišćenje godišnjeg odmora, sredstva za zimmicu, naknade toplog obroka i prevoza, obezbjeđuje pomoć zaposlenima, na predlog Sindikata, u propisanim slučajevima, po odluci Izvršnog direktora Društva.

Troškovi socijalnog osiguranja

Društvo snosi troškove zaposlenih koji se odnose na obezbjeđenje beneficija kao što su zdravstveno osiguranje, penzijsko osiguranje, osiguranje od nezaposlenosti i slično. Ovi iznosi se iskazuju u bilansu uspjeha u okviru troškova zarada.

Otpremnine

Saglasno Kolektivnim ugovorom zaposlenima se isplaćuje otpremnina prilikom odlaska u penziju ili najkasnije u roku od 30 dana od dana prestanka radnog odnosa. Otpremnina se isplaćuje i u slučajevima prestanka potrebe za radom zaposlenih, kada se posebnom odlukom nadležnog organa

u Društvu utvrđuje Program ostvarivanja prava zaposlenih za čijim je radom prestala potreba (višak radnika). U svim navedenim slučajevima isplatom otpremnine prestaju materijalne ili bilo kakve druge obaveze Društva prema zaposlenima koji su primili otpremninu.

3. Upravljanje finansijskim rizikom

3.1 Rizik osiguranja

Rizike koji svaki od ugovora o osiguranju nosi čine mogućnost da se osigurani događaj desi, kao i neodređenost iznosa odštete koji se po tom osnovu traži. Po samoj prirodi ugovora o osiguranju, ovaj rizik zavisi od slučajnosti i zbog toga je nepredvidiv.

3.2 Rizik osiguranja lica

Učestalost i težina šteta zavisi od nekoliko činilaca. Najznačajniji su povišeni nivo naknade po osnovu štete nastale usled izloženosti rizicima od povreda ili bolesti. Društvo upravlja ovim rizicima strategijom osiguranja, odgovarajućim ugovorima o reosiguranju i proaktivnim odnosom prema štetama.

3.3 Ugovori o osiguranju imovine

U vezi sa ugovorima o osiguranju imovine Društvo je izloženo rizicima od teže prirodne nepogode (poplave, olujne vjetrove itd.), i rizicima od šteta za požare i kvarove opreme osiguranika. Za određene vrste ugovora Društvo ima ograničen broj šteta koje po polisi isplaćuje ili ograničenu ukupnu sumu koju isplaćuje po polisi u toku godine.

3.4 Tržišni rizik

Poslovanje Društva izloženo je različitim finansijskim rizicima: tržišni rizik (koji obuhvata rizik od deviznih kolebanja, rizik kamatnih stopa, fer vrijednosti i rizik cijena). Cjelokupan program upravljanja rizikom usmjeren je na nepredvidivost finansijskih tržišta i nastoji da svede na minimum potencijalne negativne uticaje na finansijsko poslovanje Društva. Upravljanje rizikom obavlja Rukovodstvo na osnovu politika koje odobri Odbor direktora. Odbor donosi, u pisanoj formi, osnovna pravila za sveukupno upravljanje rizikom, kao i politike, takođe u pisanoj formi, koje obuhvataju posebne oblasti kao što su devizni rizik, kamatni rizik, kreditni rizik, i ulaganje viška likvidnih sredstava

3.5 Devizni rizik

Društvo je izloženo deviznom riziku koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama. Devizni rizik proističe iz obračuna i uplata šteta u inostranstvu i aktuelnih priznatih obaveza. Devizni rizik se javlja kada se buduće trgovinske transakcije i priznata sredstva i obaveze denominuju u valuti koja nije funkcionalna valuta Društva. Rukovodstvo je zaduženo da rukovodi neto pozicijom u svakoj stranoj valuti.

3.6 Kreditni rizik

Društvo nema značajne koncentracije kreditnog rizika. Učesnici u poslu i gotovinske transakcije su ograničeni na finansijske institucije visokog kreditnog kvaliteta. Preduzeće ima politike kojima se ograničava obim kreditnog izlaganja prema svakoj pojedinačnoj finansijskoj instituciji. Društvo je izloženo kreditnom riziku, koji predstavlja rizik da suprotna strana neće biti sposobna da

plati pun iznos duga o dospeljeću. Područja u kojima je Društvo izloženo kreditnom riziku su:

- udio reosiguravača u obavezama po osnovu osiguranja,
- potraživanja od reosiguravača po osnovu već isplaćenih šteta,
- potraživanja od potpisnika ugovora o osiguranju,
- potraživanja od posrednika pri osiguranju.

3.7 Rizik likvidnosti

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dovoljnog iznosa novčanih sredstava i hartija od vrijednosti namijenjenih prodaji, raspoloživost finansiranja preko odgovarajućeg iznosa kreditnih obaveza i mogućnosti da se izravna pozicija na tržištu.

4. Ključne računovodstvene procjene i prosuđivanja

Računovodstvene procjene i prosuđivanja se kontinuirano vrednuju i zasnivaju se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja budućih događaja za koje se vjeruje da će u datim okolnostima biti razumna. Društvo pravi procjene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procjene se nekada mogu razlikovati od ostvarenih rezultata.

BILANS USPJEHA

5. Prihodi od premija osiguranja i saosiguranja

Prihodi od premija osiguranja i saosiguranja se odnose na sledeće:

U hiljadama EUR	2008	2007
Prihodi od premija životnih osiguranja i saosiguranja	1.475	2.008
Prihodi od premija neživotnih osiguranja i saosiguranja	35.445	31.941
Premija prenijeta u saosiguranje	-	(56)
Premija prenijeta u reosiguranje	(5.411)	(4.572)
Promjena na rezervisanjima prenosnih premija	(1.361)	(1.337)
Promjena na rezervisanjima prenosnih premija, udio reosiguravača	295	(27)
Ukupno	30.443	27.957

Premije prenijete u reosiguranje u 2008. godini iznose EUR 5.411 hiljada (u 2007. iznose EUR 4.572 hiljade), a odnose se na premije reosiguranja u zemlji prema Lovćen RE AD, Podgorica i reosiguranja kod Biroa za MZK u Srbiji.

6. Rashodi naknada šteta i ugovorenih iznosa

U hiljadama EUR	2008	2007
Likvidirane štete životnog osiguranja	385	205
Likvidirane štete neživotnog osiguranja	15.665	13.994
Prihodi od učešća reosiguranja u naknadi štete	(1.109)	(1.218)
Ukupno	14.941	12.981

7. Rashodi za dugoročna rezervisanja i funkcionalne doprinose

U hiljadama EUR	2008	2007
Izdvajanje za matematičku rezervu	363	982
Doprinos za preventivu	168	158
Rezervisanja za izravnjanje rizika	1.641	-
Vatrogasni doprinos	-	205
Doprinos Garantnom fondu	854	1.342
Ukupno	3.026	2.687

Rezervisanja za izravnjanje rizika za 2008. godinu u iznosu od EUR 1.641 hiljadu se obračunavaju na osnovu Pravilnika o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervi za izravnjanje rizika (Sl. list br. 70/08 od 19.11.2008).

8. Promjene na rezervisanjima za štete

U hiljadama EUR	2008	2007
Izdvajanje za rezervisane štete za životna osiguranja	18	39
Izdvajanje za rezervisane štete za neživotna osiguranja	2.107	4.311
Smanjenje rezervisanih šteta za udio reosiguravača	(277)	(244)
Prihodi po osnovu regresa	(184)	(113)
Ukupno	1.664	3.993

9. Troškovi rezervisanja po osnovu potraživanja za premije

U hiljadama EUR	2008	2007
Prihodi umanjivanja ispravke	(344)	(263)
Tekući troškovi ispravke osiguranja života	58	-
Troškovi tekuće ispravke	751	841
Ukupno	465	578

10. Operativni troškovi – po vrstama

U hiljadama EUR	2008	2007
1. Troškovi pribavljanja osiguranja (provizije)	2.378	1.711
2. Amortizacija sredstava, neophodnih za poslovanje	624	581
3. Troškovi rada	6.112	5.580
- zarade zaposlenih	2.968	2.661
- troškovi poreza, doprinosa i zarade	1.554	1.464
- troškovi poreza, doprinosa – poslodavac	826	742
- zimnica i regres	333	305
- troškovi naknada Upravnom odboru	235	143
- ostali troškovi rada	196	265
4. Troškovi usluga fizičkih lica, koja ne obavljaju djelatnost	127	106
5. Ostali troškovi poslovanja	3.502	3.416
- troškovi reprezentacije, reklame, sajnova	1.276	1.212
- troškovi materijala i energije	719	671
- troškovi usluga održavanja	290	259
- povraćaj troškova vezanih za radni odnos	102	109
- troškovi intelektualnih i ličnih usluga	99	65
- dažbine koje ne zavise od posl. rezultata, osim troš. osiguranja	115	200
- troškovi usluga saobraćaja i veza	194	246
- troškovi premija osiguranja	167	83
- troškovi platnog prometa i bankarskih usluga	119	132
- zakupnine	199	89
- troškovi usluga stručnog obrazovanja	20	12
- ostali troškovi usluga	202	338
Ukupno	12.743	11.394

Troškovi pribavljanja osiguranja za 2008. godinu u iznosu od EUR 2.378 hiljada (u 2007. iznosili su EUR 1.711 hiljada) odnose se na provizije po osnovu Ugovora sa zastupnicima u iznosu od EUR 2.310 hiljada i na troškovi poreza i doprinosa po osnovu ovih ugovora u iznosu od EUR 68 hiljada.

11. Finansijski prihodi

U hiljadama EUR	2008	2007
Prihodi od kamata –neživot	676	468
Prihodi od kamata –život	226	139
Prihodi od dividendi	27	46
Pozitivne kursne razlike	2	-
Ostali finansijski prihodi	1	-
Ukupno	932	653

Finansijski prihodi su prihodi koji su uglavnom ostvareni po osnovu plasmana slobodnih sredstava Društva.

12. Finansijski rashodi

U hiljadama EUR	2008	2007
Rashodi kamata	44	5
Negativne kursne razlike	34	16
Ukupno	78	21

13. Ostali prihodi

U hiljadama EUR	2008	2007
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja za jubilarne nagrade i otpremnine	569	-
Ukidanje dugoročnih rezervisanja za preventivu	-	3.243
Prihodi od provizija od reosiguravača	559	399
Prihodi po osnovu zelene karte	451	452
Dobici od prodaje osnovnih sredstava, nematerijalnih ulaganja i hartija od vrijednosti	210	60
Ostali neposlovni prihodi		
Prihodi od zakupnine	113	96
Ukidanje dugoročnih rezervisanja za neiskorišćene godišnje odmore	5	50
Ostali prihodi	220	86
Ukupno	2.127	4.386

Dobici od prodaje osnovnih sredstava, nematerijalnih ulaganja i hartija od vrijednosti za 2008. godinu u iznosu od EUR 210 hiljada (u 2007. godinu iznosili su EUR 60 hiljada) odnose se na prodaju hartija od vrijednosti u iznosu od EUR 208 hiljada (u 2007. godini iznosili su EUR 60 hiljada) i prodaju osnovnih sredstava za 2008.godinu EUR 2 hiljada (u 2007. godini nula).

14. Ostali rashodi

U hiljadama EUR	2008	2007
Troškovi rezrevisanja za jubilarne nagrade i odlaske u penziju	-	522
Neposlovni rashodi ranijih godina	50	19
Ispravka ostalih potrazivanja	96	-
Troškovi nadzornog organa	331	-
Rashodi po osnovu umanjenja vrijednosti ulaganja namjenjenih prodaji	13	1
Ostali neposlovni rashodi	9	39
Ukupno	499	581

15. Porez na dobit

U hiljadama EUR	2008	2007
Tekući porez	-	77
Odloženi porez	45	-
Ukupno	45	77

U hiljadama EUR	2008	2007
Računovodstvena bruto dobit	86	761
Računovodstvena amortizacija	624	581
Poreska amortizacija	(1.281)	(894)
Prihodi po osnovu dividendi	(27)	(46)
Troškovi koji se ne priznaju u poreskom bilansu	386	453
Poreska osnovica	(212)	855
Porez na dobit (9%)	-	77
Odloženi porez	45	-
Obaveza za porez	-	77

BILANS STANJA

16. Nekretnine i oprema

U hiljadama EUR	Zemljište	Grad. objekti	Oprema	Ostala sredstva za rad	Investicije u toku	Avansi za osnovna sredstva	Ukupno
Nabavna vrijednost							
Stanje na dan 1.1.2008.	58	11.551	1.487	142	5.204	660	19.102
Nove nabavke	-	23	263	1	1.747	256	2.290
Prodaja			(3)				(3)
Manjak / Otpis	-	-	(16)	-	-	-	(16)
Prenos na građevinske objekte i investicije u toku	-	364	-	-	392	(756)	-
Stanje na dan 31.12.2008.	58	11.938	1.731	143	7.343	160	21.373
Ispravka vrijednosti							
Stanje na dan 1.1.2007.		128	479	-	-	-	607
Obračunata amortizacija	-	132	262	-	-	-	394
Prodaja	-	-	(2)	-	-	-	(2)
Manjak / Otpis	-	-	(13)	-	-	-	(13)
Stanje na dan 31.12.2008.		260	726				986
Neotpisana vrijednost							
Na dan 01.01.2008.	58	11.423	1.008	142	5.204	660	18.495
Na dan 31.12.2008.	58	11.678	1.005	143	7.343	160	20.387

Investicije u toku iznose EUR 7.343 hiljade i odnose se na stambeno - poslovne prostore u Nikšiću u iznosu od EUR 5.316 hiljada (Napomena 29), zemljište u Golubovcima kupljeno u 2008. godini u iznosu od EUR 1.315 hiljada, poslovni prostor u Bijelom Polju u iznosu od EUR 645 hiljada i ostale investicije u toku.

Za investicije u toku koje se odnose na zemljište u Golubovcima u iznosu od EUR 1.315 hiljada i građevinske objekte u Baru i Budvi u iznosu od EUR 109 hiljada Društvo nije pribavilo list nepokretnosti. Proces uknjižavanja vlasništva ovih nekretnina na ime Društva je u toku.

17. Nematerijalna ulaganja

U hiljadama EUR	2008	2007
Nabavna vrijednost		
Stanje na dan 01.januara	1.115	932
Nove nabavke	52	183
Stanje na dan 31. decembra	1.167	1.115
Ispravka vrijednosti		
Stanje na dan 01.januara	207	7
Obračunata amortizacija	228	200
Stanje na dan 31. decembra	435	207
Neotpisana vrijednost na dan 31. decembra	732	908

Nove nabavke nematerijalnih ulaganja u iznosu od EUR 52 hiljade se odnose na kupovinu softvera i softverskih licenci.

18. Ulaganja namijenjena prodaji

18.1 Ulaganja namijenjena prodaji iznose EUR 8.561 hiljada i odnose se na učešće u kapitalu drugih pravna lica u iznosu od EUR 7.224 hiljada i na korporativne obveznice u iznosu od EUR 1.337 hiljada.

18.2 Ulaganja u kapitalu drugih pravnih lica su bile sledeće sledeće:

U hiljadama EUR	Procenat učešća	2008	2007
PRVA BANKA CRNE GORE	2,9844	6.715	7.048
INVEST BANKA MONTENEGRO	1,8092	264	330
TILMONT D.O.O	33,3333	85	85
PODGORIČKA BANKA	0,2201	44	72
MONTENEGROBERZA	22,5552	26	54
NACIONALNI BIRO OSIGURAVAČA CG	16,6666	50	50
DUNAV RE	0,7780	36	40
DDOR NOVI SAD	0,0920	-	30
LUKA BAR	0,0056	2	9
MONTENEGROBANKA	0,0084	2	9
Ukupno		7.224	7.727

Na osnovu Odluke Odbora direktora Društva broj 508/2 od 27. novembra 2008. godine Društvo je stavilo sve svoje akcije Prve banke Crne Gore AD, Podgorica (10.918 akcija) u zalogu u korist Vlade Crne Gore radi odobravanja kredita Prvoj banci Crne Gore AD, Podgorica saglasno odredbama člana 5. Zakona o mjerama za zaštitu bankarskog sektora (Sl.list CG, broj 64/08).

U skladu sa Ugovorom o kreditnoj podršci od 17. decembra 2008. godine Ministarstvo finansija Crne Gore je odobrilo kredit Prvoj banci Crne Gore AD, Podgorica u iznosu od EUR 44 miliona u cilju prevazilazenja teškoća u likvidnosti. Ugovorom o zalozi akcija od 17. decembra 2008. godine potpisanim od strane Ministarstva finansija Crne Gore i akcionara Prve banke Crne Gore AD, Podgorica uspostavljeno je založno pravo nad akcijama Prve banke Crne Gore AD, Podgorica u korist Vlade Crne Gore. Ugovorom o kreditnoj podršci je definisano da ukoliko Prva banka Crne Gore AD, Podgorica ne izmiri kreditnu obavezu u ugovorenom roku Vlada Crne Gore ima pravo da se naplati aktiviranjem sredstava obezbjedjenja – zaloga nad akcijama.

- 18.3 Ulaganja u korporativne obveznice iznose EUR 1.337 hiljada se odnose se na obveznice NLB Montenegrobanke. Obveznice NLB Montenegrobanke su uzete sa kamatnom stopom od 6.5% na godišnjem nivou i rok dospijeća je 21.07.2010. godine.

19. Ulaganja u zavisna preduzeća

U hiljadama EUR	Procenat učešća	2008	2007
LOVČEN RE	100	1.514	1.507
LOVČEN AUTO	100	37	37
Ukupno		1.551	1.544

20. Potraživanja za premiju osiguranja i ostala potraživanja

U hiljadama EUR	2008	2007
Potraživanja po osnovu premija neživotnog osiguranja	9.554	7.032
Potraživanja za zelenu kartu	48	10
Ostala potraživanja od kupaca	503	425
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza	18	-
Potraživanja po osnovu uslužno isplaćene štete	170	-
Potraživanja po osnovu datih avansa	1.288	976
Potraživanja po osnovu premije osiguranja života	228	43
Ostala potraživanja	107	83
Ispravka vrijednosti potraživanja po osnovu premija osiguranja	(2.426)	(2.576)
Ukupno	9.490	5.993

Potraživanja po osnovu datih avansa u iznosu od EUR 1.288 hiljada (u 2007. godini EUR 976 hiljada) se najvećim dijelom odnose na avanse date na osnovu ugovora o poslovnoj saradnji zastupnicima u iznosu od EUR 1.121 hiljadu (u 2007. godini EUR 861 hiljadu). Najveći iznos potraživanja se odnosi na zastupnike Lovćen Auto DOO, Nikšić u iznosu od EUR 300 hiljada (u 2007. godini 270 hiljada) i Auto prom DOO, Nikšić u iznosu od EUR 96 hiljada (u 2007. godini EUR 300 hiljada).

Promjene na potraživanjima po premijama neživotnih osiguranja u toku perioda bile su sledeće:

U hiljadama EUR	2008	2007
Stanje 01. januara	7.032	8.734
Fakturisana realizacija	35.445	31.941
Naplaćeno u toku perioda	(32.923)	(33.643)
Stanje 31. decembra	9.554	7.032

Promjene na potraživanjima po premijama osiguranja života u toku perioda bile su sledeće:

U hiljadama EUR	2008	2007
Stanje 31. decembra	43	12
Fakturisana realizacija	1.475	2.008
Naplaćeno u toku perioda	(1.290)	(1.977)
Stanje 31. decembra	228	43

Najveći dužnici za premije za neživotno osiguranje imovine na dan 31. decembar su:

U hiljadama EUR	2008	2007
ELEKTROPRIVREDA CRNE GORE A.D. NIKŠIĆ	851	370
MONTENEGRO AIRLINES	408	615
LOVČEN AUTO - NIKŠIĆ	271	-
KLINIČKI CENTAR CRNE GORE	232	-
AUTO PROM D.O.O.	223	6
INSTITUT DR. SIMO MILOŠEVIĆ AD HERCEG NOVI	188	119
DUVAN KOMERC DOO - PODGORICA	180	123
NIMONT DOO BAR	160	111
GORNJI IBAR ROŽAJE	126	152
NLB MONTENEGROBANKA A.D. - PODGORICA	115	105
SOLANA B.SEKULIĆ	133	133
OSTALI	6.667	5.298
Ukupno	9.554	7.032

21. Ostala sredstva i aktivna vremenska razgraničenja

U hiljadama EUR	2008	2007
Investicione nekretnine	5.560	4.478
Potraživanja od radnika za odobrene pozajmice	331	360
Razgraničenja potraživanja za nefakturisanu premiju	53	55
Zalihe materijala	-	1
Ukupno	5.944	4.894

Potraživanja od radnika u iznosu od EUR 331 hiljadu odnosi se na potraživanja po osnovu datih stambenih kredita.

22. Finansijski plasmani

U hiljadama EUR	2008	2007
Kratkoročni finansijska potraživanja po osnovu plasiranih sredstava preventive	574	526
Uložena sredstva	624	529
Oročeni depoziti kod banaka	1.318	6.710
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	7.911	4.146
Ispravka vrijednosti na plasirana sredstava preventive	(58)	-
Ukupno	10.369	11.911

Plasmani sredstava iz bivšeg Fonda preventive Društva, u iznosu od EUR 574 hiljada plasirana su sa kamatnom stopom od 4,5% do 6,5% godišnje osiguranicima Društva i posrednicima u osiguranju na osnovu Ugovora.

Kratkoročni plasman u iznosu od EUR 624 hiljade, odnosi se na finansijski plasman kod Udruženja osiguravajućih organizacija Srbije i Crne Gore, sa kamatnom stopom od 2,5% p.a.

Dugoročni finansijski plasmani kod banaka predstavljaju dugoročne depozite kod:

U hiljadama EUR	Kamatna	2008
Hipotekarna banka	8.5	280
Crnogorska komercijalna banka AD Podgorica	6-7	250
Prva Banka Crne Gore AD Nikšić	6,5-7,25	688
NLB Montenegro banka AD Podgorica	6,25	100
		1.318

Kratkoročni finansijski plasmani kod banaka predstavljaju kratkoročne depozite kod:

U hiljadama EUR	Kamatna stopa	2008
Hipotekarna banka	8	200
Crnogorska komercijalna banka AD Podgorica	6-7	2.076
Prva Banka Crne Gore AD Nikšić	6,5-7,25	5.285
NLB Montenegro banka AD Podgorica	6,25	350
Ukupno		7.911

U skladu sa Ugovorom o kreditnoj podršci od 17. decembra 2008. godine Ministarstvo finansija Crne Gore je odobrilo kredit Prvoj banci Crne Gore AD, Podgorica u iznosu od EUR 44 miliona u cilju prevazilazenja teškoća u likvidnosti. S obzirom na probleme u likvidnosti Prve banke Crne Gore postoji rizik da Društvo neće moći da raspolaze svojim sredstvima ili da ih realizuje u roku dospijeca.

Najveći dio slobodnih sredstava tehničkih rezervi u 2008. godini je bio u formi depozita kod Prve banke Crne Gore AD, Podgorica gdje je ostvaren prinis po osnovu kamate u iznosu EUR 447 hiljada (u 2007. godini prinis po osnovu kamate je iznosio EUR 306 hiljada).

23. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

U hiljadama EUR	2008	2007
Žiro račun	1.365	1.244
Devizni račun	71	748
Blagajna	2	3
Ostala novčana sredstva	34	50
Ukupno	1.472	2.045

U okviru gotovine i gotovinskih ekvivalenata se nalazi iznos od EUR 371 hiljadu koji se odnosi na sredstva na žiro račun u kod Prve banke Crne Gore AD, Podgorica.

24. Kapital

U hiljadama EUR	2008	2007
Akcijski kapital	10.532	10.532
Rezerve	3.035	1.819
Revalorizacione rezerve	9.403	10.036
Fond preventive	107	107
Neraspoređena dobit ranijih godina	-	925
Neraspoređena dobit tekućeg perioda	41	684
Ukupno	23.118	24.103

Akcije Društva su obične (redovne) akcije koje glase na ime i čine jednu klasu akcija. Nominalna vrijednost jedne akcije iznosi EUR 52. Svaka akcija daje pravo na jedan glas u Skupštini akcionara Društva.

U skladu sa Odlukom Skupštine akcionara br. 275/9 od 30.06.2008. godine neraspoređena dobit iz 2006. godine u iznosu od EUR 926 hiljada i dio neraspoređene dobiti iz 2007. godine u iznosu od EUR 290 hiljada se raspoređuju u rezerve društva, dok se preostali iznos neraspoređene dobiti iz 2007. godine raspoređuje na sledeći način: iznos od EUR 75 hiljada se opredjeljuje na učešće osiguranika života u dobiti, iznos od EUR 95 hiljada za isplatu nagrada članovima Odbora direktora, a iznos od EUR 223 hiljade na dividendu akcionarima (umanjen za porez po odbitku 15%).

Pregled akcionara na dan 31. decembra 2008. godine je dat u sledećoj tabeli:

Akcionari	Akcijski kapital (u hiljadama EUR)	Broj Akcija	Nominalna. vrijednost (EUR)	Učešće u %
Zavarovalnica Triglav	5.082	97.735	52	48,2515
Fond za razvoj	2.557	49.170	52	24,2751
Fond PIO	1.278	24.584	52	12,1371
Privatizacioni fond „HLT fond“	485	9.327	52	4,6047
Zavod za zapošljavanje	426	8.196	52	4,0463
SPCP dd Ljubljana	257	4.950	52	2,4438
Ostali	447	8.591	52	4,2415
Ukupno	10.532	202.553	52	100,00

(a) Garantne rezerve

Struktura izračunate garantne rezerve u 2008. godini je sledeća:

	Iznos u hiljadama EUR	% učešća
Akcijski kapital	10.532	79,76
Zakonske rezerve	664	5,03
Revalorizacione rezerve	1989	15,06
Neraspoređena dobit prethodnih godina	-	-
Neraspoređena dobit tekuće godine	20	0,15
Ukupno	13.205	100,00%

(b) Revalorizacione rezerve

Revalorizacione rezerve predstavljaju rezerve formirane od pozitivnih efekata u promeni u fer vrednosti sledećih sredstava:

U hiljadama EUR	2008	2007
Nematerijalnih ulaganja	232	232
Nekretnina, postrojenja i opreme	4.174	4.174
Učešća u kapitalu namijenjena prodaji	4.997	5.630
Ukupno	9.403	10.036

(c) Ostale rezerve

Ostale rezerve predstavljaju transfere sredstava iz neraspoređene dobiti. Ove rezerve se ne mogu distribuirati.

25. Dugoročna rezervisanja

U hiljadama EUR	2008	2007
Matematička rezerva osiguranja života	2.585	2.147
Rezerve za izravnjanje rizika (Napomena 7)	1.641	-
Rezervisanja za jubilarne nagrade i otpremnine	770	1.339
Rezervisanje za nerealizovane godišnje odmore	52	57
Ukupno	5.048	3.543

Dugoročna rezervisanja su formirana na osnovu izvještaja ovlašćenih aktuara.

26. Kratkoročne obaveze

U hiljadama EUR	2008	2007
Kratkoročni krediti u zemlji	1	20
Obaveze po osnovu šteta i ugovorenih iznosa	569	501
Obaveze za premiju reosiguranja u zemlji	1.769	1.529
Obaveze za premiju saosiguranja u zemlji	-	49
Dobavljači i ostale obaveze iz poslovanja	674	397
Porezi, doprinosi i ostale dažbine	547	746
Ukupno	3.560	3.242

Promjene na obavezama za štete u toku godine bile su sledeće:

U hiljadama EUR	2008	2007
Stanje 1. januar	501	839
Likvidirane štete u toku perioda	16.044	14.199
Isplaćene štete u toku perioda	(15.976)	(14.537)
Ukupno 31. decembar	569	501

27. Pasivna vremenska razgraničenja

U hiljadama EUR	2008	2007
Prenosne premije	9.776	8.710
Rezervisanja za štete	15.938	14.090
Odložena poreska obaveza	975	994
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	91	60
Ukupno	26.780	23.854

(a) Prenosne premije

U hiljadama EUR	2008	2007
Prenosna premija prije umanjenja, bruto premija	13.274	11.204
Umanjenje za dio troškova obuhvata	(2.603)	(1.894)
Umanjenje za udio reosiguravača	(895)	(600)
Ukupno	9.776	8.710

Promjene na prenosnim premijama u toku godine bile su sledeće:

U hiljadama EUR	2008	2007
Stanje 01. januar	8.710	7.347
Povećanje na prenosnim premijama	1.066	1.363
Stanje 31. decembra	9.776	8.710

(b) Rezervisanje za štete

U hiljadama EUR	2008	2007
Rezervisanja za nastale prijavljene štete imovinskog osiguranja	10.823	9.151
Rezervisanja za nastale neprijavljene štete imovinskog osiguranja	4.142	3.719
Rezervisanja za troškove likvidacije šteta	1.434	1.422
Rezervisanja za štete životnog osiguranja	60	42
Udio reosiguravača u rezervisanim štetama	(521)	(244)
Ukupno	15.938	14.090

Na dan 31. decembra 2008. godine Društvo je imalo 812 (u 2007. godini 728) utuženih neriješenih odštetnih zahtjeva po kojima se protiv Društva vode sudski sporovi u vrijednosti od EUR 6.672 hiljada (u 2007. godini EUR 5.477 hiljada). Većim dijelom tužbeni zahtjevi su podnijeti, a da štete nisu prijavljene Društvu, pa su preduzete mjere za vansudsko poravnanje.

Struktura rezervisanih nastalih prijavljenih šteta po vrstama osiguranja je sledeća:

U hiljadama EUR	2008	2007
Osiguranje nezgode	296	235
Osiguranje kopnenih motornih vozila	347	126
Osiguranje plovila	249	44
Osiguranje prevoza robe	8	-
Osiguranje od požara i elementarnih nepogoda	8	9
Ostala osiguranja od šteta	412	407
Osiguranje odgovornosti od korišćenja motornih	9.498	8.322
Opšte osiguranje od odgovornosti	1	8
Osiguranje kredita	4	-
Ukupno	10.823	9.151

Promjene na rezervisanim štetama imovinskog osiguranja u toku godine bile su sledeće:

U hiljadama EUR	2008	2007
Stanje 1. januara	14.048	9.981
Rezervisanja u toku perioda	1.830	4.067
Stanje 31. decembra	15.878	14.048

Promjene na rezervisanim štetama životnog osiguranja u toku godine bile su sledeće:

U hiljadama EUR	2008	2007
Stanje 1. januara	42	3
Rezervisanja u toku perioda	18	39
Stanje 31. decembra	60	42

(c) Doprinos za preventivu

U hiljadama EUR	2008	2007
Stanje 1. januara	-	3.252
Izdvajanja u toku perioda	168	158
Ukidanje doprinosa za preventivu	-	(3.243)
Plasmani u toku perioda	(168)	(167)
Stanje 31. decembra	-	-

Sredstva preventive Društvo koristi radi smanjenja rizika preuzetih ugovorima o osiguranju. Odluku o plasiranju sredstava preventive donosi Direktor Društva

28. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Pri sastavljanju ovih finansijskih izvještaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i operativne odluke drugog lica. Prilikom razmatranja svih mogućih vrsta odnosa između povezanih pravnih lica, pažnja se usmjerava na suštinu odnosa, a ne samo na pravnu formu.

Povezana pravna lica mogu ulaziti u transakcije, koje možda nepovezana lica ne bi vršila i transakcije sa povezanim pravnim licima mogu se obavljati pod drugačijim uslovima i u drugačijim iznosima u odnosu na iste transakcije sa nepovezanim pravnim licima.

Priroda odnosa između onih povezanih lica sa kojima je Društvo ušlo u transakcije većeg obima ili sa njima ima značajnija neizmirena salda na dan 31. decembra 2008. godine je prikazana u tabeli niže. Transakcije sa povezanim pravnim licima su izvršene tokom redovnog toka poslovanja ili pod normalnim tržišnim uslovima.

Salda i transakcije sa povezanim pravnim licima Društva na dan i za godinu završenu 31. decembra 2008. i 2007. godine su kao što slijedi:

a) Salda na računima sa povezanim pravnim licima

U hiljadama EUR		2008	2007
Kapital			
Kapital	Zavarovalnica „Triglav“ DD Ljubljana	5,082	5,082
Kapital	Fond za razvoj	2,557	2,557
Kapital	Fond PIO	1,278	1,278
Kapital	Prva banka Crne Gore AD, Podgorica	61	61
Obaveze			
Obaveze za premiju saosiguranja	Zavarovalnica Triglav DD, Ljubljana	-	49
Obaveze za premiju reosiguranja	Lovćen RE AD, Podgorica	1,769	1,492
Ostale obaveze	Lovćen RE AD, Podgorica	1	38
Ostale obaveze	Zavarovalnica Triglav DD, Ljubljana	4	3
Ostale obaveze	Lovćen Auto DOO, Nikšić	-	3
Finansijski instrumenti			
Ulaganja u zavisna društva	Lovćen Auto DOO, Nikšić	37	37
Ulaganja u zavisna društva	Lovćen RE AD, Podgorica	1,514	1,507
Ulaganja u pridružene entitete	Tilmont DOO Podgorica	85	85
Ulaganja u pridružene entitete	Montenegroberza AD, Podgorica	26	55
Ulaganja namijenjena prodaji	Prva Banka Crne Gore AD, Podgorica	6,715	7,048
Depoziti kod banaka	Prva Banka Crne Gore AD,	5,973	6,493

	Podgorica Prva Banka Crne Gore AD, Podgorica	371	148
--	--	-----	-----

Potraživanja

Potraživanja za premiju osiguranja	Fond PIO	18	2
Potraživanja za premiju osiguranja	Lovćen Auto DOO, Nikšić	271	-
Potraživanja za zelenu kartu i druga potraživanja	Lovćen Auto DOO, Nikšić	33	37
Potraživanja za plasman iz sredstava preventive	Tilmont DOO, Podgorica	-	30
Potraživanja za date avanse	Lovćen Auto DOO, Nikšić Zavarovalnica Triglav DD,	300	270
Ostala potraživanja	Ljubljana	19	-

b) Transakcije sa povezanim pravnim licima

Prihodi 2008 2007

Prihodi po osnovu premije osiguranja	Fond PIO	317	529
Prihodi po osnovu premije osiguranja	Lovćen Auto DOO, Nikšić	800	605
Prihodi od zakupa	Lovćen Auto DOO, Nikšić	5	-
Prihodi po osnovu premije osiguranja	Fond za razvoj Zavarovalnica Triglav DD,	-	2
Ostali prihodi	Ljubljana Prva Banka Crne Gore AD,	5	1
Prihod od dividendi	Podgorica Prva Banka Crne Gore AD,	27	45
Prihod od kamata	Podgorica	447	306
Prihodi po osnovu učešća u likvidiranim štetama	Lovćen RE AD, Podgorica	1.109	1.219

Rashodi

Rashodi za porviziju za usluge	Lovćen Auto DOO, Nikšić Zavarovalnica Triglav DD,	77	63
Rashodi premija saosiguranja	Ljubljana	-	49
Rashodi premija reosiguranja	Lovćen RE AD, Podgorica	5,210	4,412
Otpis potraživanja	Lovćen Auto DOO, Nikšić Zavarovalnica Triglav DD,	44	-
Ostali rashodi	Ljubljana	1	5
Ostali rashodi	Fond PIO	5	-

U skladu sa Ugovorom broj 03-211/1, od 09. aprila 2008. godine potpisanim sa firmom Tilmont DOO, Podgorica, po kojem Društvo kao kupac dijela trgovinskog centra u izgradnji od 1.600 m²

preuzima obavezu da uplati EUR 2 miliona. Do 31. decembra 2008. godine Društvo je po ovom ugovoru uplatilo EUR 1 milion. Ugovoreni rok završetka objekta je 01. april 2009. godine. Ugovorom je definisano da ukoliko izgradnja ne bude završena u predviđenom roku Društvo ima pravo da izađe iz ugovornog posla i povratu uložena sredstva (EUR 1 milion) u roku od godinu dana od dana uplate uvećana za obračunatu kamatu od 16%, a ukoliko dođe do kašnjenja u vraćanju ovih sredstava zaračunaće se kamata od 20%. Ugovorom je precizno predviđena dinamika plaćanja i uslovi koji trebaju biti ispunjeni da bi se ugovorena dinamika ispoštovala. Poslije uplate dvije tranše (EUR 600 hiljada i EUR 400 hiljada), došlo je, do kašnjenja u realizaciji početka izgradnje iz opravdanih razloga, što spada u element više sile, zbog čega je Društvo prestalo da plaća dalje ugovorene tranše. Poslovna politika Društva je opredijelila stav da se zaključi Aneks osnovnog Ugovora u kojem će se precizirati krajnji rok za završetak ovog posla. Ukoliko se poslovi po zaključenom Aneksu ne izvrše Društvo će povratiti uložena sredstva sa pripadajućom ugovorenom kamatom.

c) Naknade rukovodstvu

U toku 2008. godine po osnovu bruto zarada i druge naknada Društvo je isplatilo ključnom rukovodstvu koje uključuje članove Odbora direktora i izvršne direktore sledeće iznose:

- članovima Odbora direktora iznos od EUR 331 hiljadu
- izvršnom direktoru i članovima menadžmenta (menadžment broji 13 članova) iznos od EUR 1.125 hiljada.

29. Događaji posle datuma bilansa stanja

29.1 Procedura spajanja Lovćen RE AD, Podgorica i Lovćen osiguranja AD, Podgorica je započeta Odlukom Odbora direktora Lovćen osiguranja AD, Podgorica broj 60/6, od 30. januara 2008. godine, a okončana Odlukom br. 159/5 od 4. marta 2009. godine. Nadležni organi oba Društva donijeli su odluke o potvrđivanju osnovnog teksta Ugovora o spajanju pripajanjem. Agencija za nadzor osiguranja je Rešenjem broj 03-889/3-08 od 16. februara 2009. godine dala saglasnost na statusnu promjenu pripajanja društva za reosiguranje Lovćen RE AD, Podgorica društvu za osiguranje Lovćen osiguranje AD, Podgorica.

U toku je postupak potpisivanja Ugovora o pripajanju i predaje dokumentacije u Privredni sud Crne Gore čime će se okončati postupak pripajanja.

29.2 Na 31. decembra 2008. godine stambeno-poslovni prostori kupljeni po kupoprodajnim ugovorima koje je Lovćen osiguranje AD, Podgorica sklopio sa Mir-Mont DOO, Nikšić vođeni su kao investicija u toku u ukupnoj vrijednosti u iznosu od EUR 5.316 hiljada. Poslije 31. decembra 2008. godine Lovćen osiguranje AD, Podgorica dobija rješenje o upisu vlasništva nad stambenim i poslovnim prostorima po Ugovorima.br. 01-775 i 45/5 od 12.03.2003.god., br. 03-44/1 i 02/04 od 19.01.2004.god., br. 01-600 i 43 od 25.02.2002.god., br. 03-3903/1 i 02/16 od 29.12.2003.god., br. 01-3312 i 02/20 od 11.10.2002.god., br. 03-3156 i 02/17 od 05.09.2003.god., br. 03-534 i 02/01 od 13.02.2003.god, br. 02/24 od 08.11 2002.god. i br. 02/17 i 03-631 /1 od 26.12.006.godine, list nepokretnosti br. 3558 KO Nikšić. Navedene nekretnine postaju investicione nekretnine, koje Društvo drži radi zarade od izdavanja i radi uvećanja kapitala ili radi jednog i drugog (MRS 40).

30. Potencijalne obaveze i rizici poslovanja

- 30.1 Na osnovu Odluke broj 508/2, od 27.11.2008. godine, Odbora direktora sa sjednice održane 03.12.2008. godine Lovćen osiguranje AD, Podgorica stavio je sve svoje akcije (10.918 akcija) Prve banke AD Nikšić, u zalog Vladi Crne Gore radi odobravanja kredita Prvoj banci saglasno odredbama člana 5. Zakona o mjerama za zaštitu bankarskog sektora („Sl.list CG“, br. 64/08). Vrijednost akcija evidentirana u poslovnim u knjigama iznosi 6.714.570,00 eura U slučaju da Prva banka ne vrati odobreni kredit, Vlada Crne Gore postaje vlasnik akcija. Efekat na finansijske izvještaje Lovćen osiguranje AD, Podgorica u tom slučaju bi bio da za iznos od 1.397.504 eura, koji predstavlja nominalnu vrijednost akcija bi se povećali rashodi, a za iznos od 5.317.066 eura koji predstavlja razliku između nominalne i fer vrijednosti bi se smanjile revalorizacione rezerve.
- 30.2 Društvo je sa firmom Tilmont doo Podgorica sklopilo Ugovor br. 03-211/1, od 09.04.2008. godine o kupovini dijela trgovinskog centra u izgradnji od 1.600m² kojim je preuzelo obavezu da plati iznos od 2.000.000 eura. (vidi Napomenu 28)
- 30.3 Poreski sistem Crne Gore je u procesu kontinualne revizije i izmjena. Međutim, još uvijek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima. Društvo je preuzelo mjere usklađivanja sa Poreskom upravom u toku 2007. godine. Očekuje se konačno rješenje Poreske uprave o stanju obaveza na pojedinim računima i pozicijama. Rukovodstvo Društva smatra da su poreske obaveze uključene u ove finansijske izvještaje pravilno iskazane. U Crnoj Gori poreski period ostaje otvoren tokom 5 godina.

POSREDOVANJE OSIGURANJEM A.D.

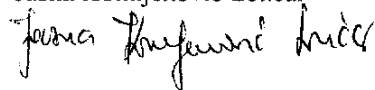
Datum: 27.03.2009			
Opis posla	Tip posla	Plaća	Red.
07-234/1			

**MIŠLJENJE OVLAŠTENOG AKTUARA O
FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA I GODIŠNJEM
IZVJEŠTAJU O POSLOVANJU DRUŠTVA LOVČEN
OSIGURANJE AD NA DAN 31.12.2008. GODINE**

U Zagrebu, 06.03.2009.

Ovlašteni aktuar

Jasna Komljenović Lončar



1. OPŠTI DIO

1. Naziv društva – Lovćen osiguranje AD
2. Sjedište društva – Ulica Slobode 13A, Podgorica
3. Oblik organizovanja – Akcionarsko društvo
4. Broj rješenja kojim je društvu izdata dozvola za rad – 4/1-12-078/97 od 10.07.1997. godine
5. Broj rješenja o upisu u nadležni registar privrednih društava – Rješenje Privrednog suda u Podgorici, CRPS broj: 4-0000159/001 od 25.07.2002. godine
6. Matični broj - 02018560
7. Poreski identifikacijski broj (PIB) - 66010
8. Vrsta osiguranja za koju je društvo dobilo dozvolu za rad odnosno za koju je registrovano
 - Sve vrste životnih osiguranja osim dobrovoljnog penzijskog osiguranja
 - Sve vrste neživotnih osiguranja
9. Lice odgovorno za zakonitost rada društva
 - Vd izvršni direktor Radenko Purić
10. Podaci na osnovu kojih se daje ovo mišljenje

Mišljenje se daje na osnovu podataka koje je dostavilo i za koje odgovara društvo Lovćen osiguranje AD te na osnovu slijedećih zakonskih podloga:

 - a) Zakon o osiguranju, Službeni list Crne Gore 78/06
 - b) Uputstvo o načinu utvrđivanja visine margine solventnosti, Službeni list Crne Gore 24/07
 - c) Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete, Službeni list Crne Gore 70/08
 - d) Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervi za izravnavanje rizika, Službeni list Crne Gore 70/08
 - e) Pravilnik o sadržini izvještaja, obavještenja i drugih podataka koje društvo za osiguranje dostavlja Agenciji za nadzor osiguranja i o načinu i rokovima njihovog dostavljanja, Službeni list Crne Gore 70/08
 - f) Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja matematičke rezerve i rezerve za učešće u dobiti, Službeni list Crne Gore 70/08
 - g) Pravilnik o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje, Službeni list Crne Gore 70/08
 - h) Pravilnik o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja prenosnih premija, Pravilnik o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti društva za osiguranje, Službeni list Crne Gore 70/08.

2. POSEBAN DIO

2.1. NAPOMENE

1. Broj prijavljenih šteta prema godini nastanka i po vrstama osiguranja

Tabela – Broj prijavljenih šteta u 2008. godini po godinama nastanka_ životna osiguranja

Godina nastanka	Broj šteta
2006	3
2007	50
2008	349

Za neživotna osiguranja Društvo je dostavilo popis riješenih šteta, što je prikazano pod točkom 2.

2. Broj i iznos riješenih šteta (redovnih i u sporu), osim rentnih šteta, po vrstama osiguranja i to prema godini nastanka i godini prijave štete

Tabela – Broj riješenih šteta u 2008. godini po godinama nastanka_ životna osiguranja

Godina nastanka	Broj šteta
2006	3
2007	52
2008	349

Tabela – Iznos riješenih šteta u 2008. godini po godinama nastanka_ životna osiguranja

Godina nastanka	Iznos riješenih šteta
2006	5.542,83
2007	61.517,08
2008	330.797,11

Za životna osiguranja, sve štete imaju godinu prijave 2008. Razlika između broja prijavljenih i broja riješenih šteta je 2 i odnosi se na dvije police koje imaju evidentiranu likvidaciju u dvije pozicije dok su u popisu prijavljenih šteta navedene pod jednom.

Iz popisa riješenih šteta za neživotna osiguranja koje je dostavilo Društvo nije moguće izdvojiti rentne štete, zbog čega tablični prikazi obuhvaćaju sve štete.

Tabela – Iznos riješenih šteta po vrsti osiguranja_ neživotna osiguranja

Vrsta osiguranja	Iznos eura
01	4.441.965,06
03	2.272.487,64
06	110.306,27
08	393.807,43
09	953.755,13
10	7.336.083,31
13	140.510,02
14	2.766,49
Ukupno	15.651.681,35

Tabela- Broj riješenih šteta po vrstama osiguranja, godini nastanka i godini prijave na dan 31.12.2008.

Broj riješenih šteta		Godina prijave													
Vrsta osiguranja	Godina nastanka											nema datum prijave			
		<2000	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008				
01	<2000											1	1		
	2002												2		
	2003									2			4		
	2004								2		1		7		
	2005								2	2	2		17		
	2006									9	13		82		
	2007										193	2.111			
	2008												5.269		
	2009												2		
	2028												1		
	nema datum nastanka								1	3	3	5		1	
03	2002				1										
	2004							1							
	2005												1		
	2006												1		
	2007										22	197			
	2008			1									1.828		
	nema datum nastanka	1											5		
06	2007											2			
	2008												30		
08	2007										3	4			
	2008												323		
09	2006									2	1				
	2007										25	83			
	2008												824		
10	<2000	8	2	1	2	1		4					1		
	2000			1	2	1		1							
	2001					2		2					1		
	2002						2	2			1	2			
	2003						1	2	1				10		
	2004						2	4	3	2			4		
	2005							1	6	7			25		
	2006								21	29			69		
	2007									308	760				
	2008		1		1	1							2.994		
		nema datum nastanka	20	1	2	2	3	6	7	9	17	19		4	
	13	2007										14	114		
		2008												768	
		nema datum nastanka									1	2			
14	2008											6			
Ukupno		29	4	5	8	8	11	29	58	645	15.570		5		

Tabela- Iznos riješenih šteta po vrstama osiguranja, godini nastanka i godini prijave na dan 31.12.2008.

Vrsta osiguranja	Godina nastanka	Godina prijave										nema datum prijave	
		<2000	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008		
01	<2000									2.000		600	
	2002											2.071	
	2003								650			7.151	
	2004							2.588		100		4.940	
	2005							136	498	464		30.467	
	2006								10.079	24.191		102.835	
	2007									114.325	1.177.862		
	2008										2.944.527		
	2009											770	
	nema datum nastanka							817	4.538	3.295	3.654	3.406	
03	2002				8.495								
	2004							8.748					
	2005											596	
	2006											387	
	2007									61.520	329.333		
	2008			160							1.851.770		
	nema datum nastanka	6.338										5.141	
06	2007									88.811			
	2008										21.495		
08	2007									24.986		5.504	
	2008										363.317		
09	2006								597	139			
	2007									32.951	81.837		
	2008										838.231		
10	<2000	55.779	4.357	1.811	12.003	8.547		45.000				5.354	
	2000			46.698	21.352	5.669		10.563					
	2001					6.490		31.563				1.120	
	2002						7.010	10.192		27.922		6.850	
	2003						10.628	13.946	4.060			13.675	
	2004						1.733	95.463	120.418	3.680		15.554	
	2005							200	7.846	9.986		100.240	
	2006								99.913	152.697	192.598		
	2007									637.896	1.478.374		
	2008		496		480	1.680					3.284.500		
	nema datum nastanka	80.223	104.769	27.789	6.168	23.061	72.714	85.058	86.753	153.241	120.394	21.569	
	13	2007									1.993		21.111
		2008										116.463	
		nema datum nastanka									657	287	
14	2008										2.766		
Ukupno		142.339	109.622	76.459	48.498	45.447	92.085	304.275	335.351	1.340.854	13.131.776	24.975	

3. Broj i iznos rentnih šteta po vrstama osiguranja

Društvo nije dostavilo popis riješenih šteta na način da je moguće izdvojiti riješene rentne štete. Sve riješene štete prikazane su u tabelama Iznos riješenih šteta po vrstama osiguranja, godini nastanka i godini prijave na dan 31.12.2008. i Broj riješenih šteta po vrstama osiguranja, godini nastanka i godini prijave na dan 31.12.2008.

4. Stupanj ažurnosti rješavanja i isplate šteta na osnovu podataka o rezerviranim štetama iz prethodne godine i o prijavljenim, riješenim i isplaćenim štetama u tekućoj godini

Neživotna osiguranja

Prema podacima o štetama u pričuvi utvrđeno je da se 57,13% ukupnog iznosa šteta u pričuvi za prijavljene, a nelikvidirane štete (RBNS) odnosi na štete prijavljene u 2007. i 2008. godini, dok se po broju šteta na štete prijavljene u 2007. i 2008. godini odnosi 68,77% šteta. Ostalih 31,23% odnosi na štete prijavljene u ranijim godinama.

Iz podataka o likvidiranim štetama utvrđeno je da se 83,90% iznosa riješenih šteta u 2008. godini odnosi na štete prijavljene u tekućoj godini. Gledajući broj riješenih šteta, na štete prijavljene tijekom 2008. godine odnosi se 95,10% svih riješenih šteta.

Tekuće štete relativno se brzo rješavaju, dok je za štete iz ranijih godina, koje su najvjerojatnije štete u sporu, rješavanje otežano, što se vidi iz toga da je gledajući broj šteta samo 4,9% šteta koje su riješene, štete iz ranijih godina. Ako gledamo broj riješenih šteta koje su prijavljene u 2007. i 2008. godini zaključujemo da se 99,04% šteta odnosi na štete za zadnje dvije godine, a samo 0,96% šteta na štete prijavljene prije 2007. godine.

Životna osiguranja

Prema podacima o prijavljenim i riješenim štetama tijekom 2008. godine, utvrđeno je da su sve prijavljene štete i riješene.

5. Prosječan vremenski rok rješavanja šteta (od dana prijave) i isplate šteta (od dana prijave i od dana kad je šteta riješena), po vrstama osiguranja (za redovne štete, za štete u sporu i ukupno, osim za rentne štete)

Tabela – Prosječni broj dana trajanja rješavanja štete _neživotna osiguranja

Prosječni broj trajanja rješavanja štete		Godina prijave											
Vrsta osiguranja	Godina nastanka	<2000	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	nema datum prijave	
01	<2000									365	8		
	2002										29		
	2003								930		18		
	2004							784		55	29		
	2005							980	791	435	20		
	2006								628	240	28		
	2007									104	27		
	2008										17		
	2009										18		
	2028										5		
	nema datum nastanka							1.287	810	337	64	nema podataka	
03	2002				2.368								
	2004							1.391					
	2005										11		
	2006										25		
	2007									132	22		
	2008				2.564						16		
	nema datum nastanka	4.017									34		
06	2007									320			
	2008										22		
08	2007									322	48		
	2008										32		
09	2006								560	99			
	2007									188	31		
	2008										38		
10	<2000	4.722	3.079	2.714	2.352	2.123		1.313				19	
	2000			2.752	2.352	1.939		1.210					
	2001					2.020		1.373				32	
	2002						1.714	1.206		631	22		
	2003						1.541	1.304	748		66		
	2004						1.310	1.299	859	262	33		
	2005							1.130	845	386	44		
	2006								650	317	46		
	2007									167	46		
	2008		2.942		2.222	2.053					31		
		nema datum nastanka	7.135	2.925	2.665	2.378	2.015	1.651	1.275	877	462	186	nema podataka
	13	2007									114	23	
2008											26		
nema datum nastanka										457	63		
14	2008									76			

Za životna osiguranja društvo nije dostavilo podatke o datumu likvidacije tako da nije moguće izračunati prosječno trajanje rješavanja štete, ali iz podataka o likvidiranim štetama tijekom 2008. godine, iz datuma nastanka i prijave, može se zaključiti da se štete brzo rješavaju. Tome u prilog ide i činjenica da su sve štete koje su prijavljene tijekom 2008. godine i likvidirane.

6. Neizvršene obveze po osnovu riješenih, a neisplaćenih šteta po vrstama osiguranja

Za životna osiguranja prema dostavljenim podacima o prijavljenim i riješenim štetama tijekom 2008. godine, utvrđeno je da su sve prijavljene štete i riješene.

Za neživotna osiguranja Društvo nije dostavilo popis iz kojega bi se mogao dati ovaj podatak.

7. Likvidnost na dan 31.12.2008.

Kratkoročna lako unovčiva imovina

Opis	Iznos
HOV kojima se trguje na organizovano tržištu	1.300.000
Novčana sredstva	1.473.634
Ukupno	2.773.634

Obaveze

Opis	Iznos
Obaveze po osnovu šteta	568.853
Kratkoročni finansijski krediti i leasing	495
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	0
Obaveze za premiju saosiguranja u inostranstvu	0
Primljeni avansi po osnovu premija	16.422,72
Obaveze prema dobavljačima	571.155
Obaveze za članarine i doprinose	65.420
Ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja	3.009
Obaveze za poreze	6.017
Obaveze za druge poreze	187.550
Obaveze za doprinose	3.824
Obaveze za poreze iz rezultata	180.168
Obaveze za dividende iz običnih akcija	134
Ostale kratkoročne obaveze	186.396
Ukupno	1.789.444

Koeficijent likvidnosti

1,55

Društvo je dostavilo izračun pokazatelja likvidnosti na dan 31.12.2008. godine. Pokazatelj likvidnosti izračunat je uzimajući u obzir odredbe Pravilnika o načinu utvrđivanja i praćenja likvidnosti (Službeni list Crne Gore, 70/08) na način da se u imovinu ubrojila samo kratkoročna imovina, a u obveze kratkoročne obveze.

Koeficijent likvidnosti je 1,55, iz čega je vidljivo da su kratkoročna sredstva Društva dovoljna za zadovoljenje kratkoročnih obaveza.

8. Pregled likvidnosti tijekom godine

Društvo je dostavilo potpisanu i ovjerenu izjavu pod brojem 07-187/1 kojom se izjavljuje da je Lovćen osiguranje AD tijekom cijele 2008. godine bilo likvidno te da je nesmetano ispunjavalo sve svoje obveze te da niti jednog momenta nije bila ugrožena likvidnost niti je postojala blokada računa zbog neizmirenja obaveza.

9. Margina solventnosti

Tabela – Margina solventnosti na dan 31.12.2008.

UKUPNA MARGINA SOLVENTNOSTI (premijski metod) :	5.065.494,66
UKUPNA MARGINA SOLVENTNOSTI (metod šteta):	3.916.379,09
IZNOS OSNOVNOG KAPITALA PROPISAN ZAKONOM:	3.050.000,00
PROPISANA MARGINA (najveći iznos od prethodna tri):	5.065.494,66

Margina solventnosti izračunata je sukladno Uputstvu o načinu utvrđivanja visine margine solventnosti, (Službeni list Crne Gore 24/07) temeljem podataka koje je dostavilo društvo Lovćen osiguranje AD. Cjelokupni izračun margine sigurnosti sastavni je dio ovoga Mišljenja i nalazi se u prilogu.

10. Doprinos za preventivu

Društvo ne izdvaja doprinos za preventivu.

11. Doprinos Garantnog fonda

Društvo je dostavilo Odluku o izmjeni i dopuni odluke o utvrđivanju visine doprinosa i korišćenju sredstava garantnog fonda koja je donesena na IV. Izvanrednoj skupštini Biroa dana 04.04.2008. Ujedno je dostavljen i Obračun doprinosa za obrazovanje sredstava garantnog fonda za razdoblje od 01.01.2008. do 31.12.2008.

Tabela – Izračun doprinosa za Garantni fond na dan 31.12.2008.

O p i s	Osnovica za obračun	Doprinos utvrđen	Obračunati iznos u €
a) putničkih vozila	113.238	6	679.428
b) teretnih vozila	5.681	20	113.620
c) autobusa i trolejbusa	661	40	26.440
d) autobuskih i trolejbuskih prikolica	55	20	1.100
e) prikolice i ostala priključna vozila	843	3	2.529
f) ostalih motornih vozila	2.715	5	13.575
g) granično osiguranje	5.627	3	16.881
Doprinos iz tehničke premije obaveznog osiguranja od vazduhoplovne odgovornosti			
Doprinos iz tehničke premije obaveznog osiguranja putnika u javnom saobraćaju			
UKUPNO	128.820		853.573

Iznosi obračunatih doprinosa u skladu su s Odlukom Skupštine Biroa. Iznosi osnovica za obračun utvrđeni su u Lovćen osiguranju.

12. Mjerodavni tehnički rezultat, po vrstama osiguranja

Tablica - Mjerodavni tehnički rezultati po vrstama osiguranja na dan 31.12.2008.

Šifra	Vrsta osiguranja	Mjerodavni tehnički rezultat 31.12.08.
1	Osiguranje od posljedica nezgode	1,22
2	Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	0,00
3	Osiguranje motornih vozila	0,87
4	Osiguranje šinskih vozila	0,00
5	Osiguranje vazduhoplova	1,30
6	Osiguranje plovnih objekata	1,30
7	Osiguranje robe u prevozu	0,00
8	opasnosti	0,18
9	Ostala osiguranja imovine	0,64
9_1	Osiguranje usjeva i nasada	0,00
10	upotrebe motornih vozila	0,70
11	upotrebe vazduhoplova	0,00
12	upotrebe plovnih objekata	1,30
13	Osiguranje od opšte odgovornosti	0,60
14	Osiguranje kredita	0,11
15	Osiguranje jemstva	1,30
16	Osiguranje finansijskih gubitaka	0,00
17	Osiguranje troškova pravne zaštite	0,00
18	Osiguranje pomoći na putovanju	0,00

Ukoliko su mjerodavne premije negativne, rezultat je postavljen na 1,30. Prema podacima koje je dostavilo društvo Lovćen osiguranje, napravljen je izračun mjerodavno tehničkog rezultata. Ukupni mjerodavno tehnički rezultat na dan 31.12.2008. godine je 0,83.

KONAČNA OCJENA

Prema podacima i obračunima koje je dostavilo Društvo, pri izračunima koristili su se od zakonodavca propisani pravilnici, ali kvaliteta i opseg dostavljenih podataka nisu omogućili detaljnu kontrolu svih aktuarskih pozicija niti svih pozicija za koje je zahtjevana kontrola Pravilnikom o sadržini mišljenja ovlaštenog aktuara (Službeni list Crne Gore 70/08).

Zbog navedenoga, aktuarsko mišljenje o financijskim izvještajima i godišnjem izvještaju o poslovanju društva Lovćen osiguranje AD na dan 31.12.2008. godine je mišljenje s rezervom.

Čl.18

Društvo nije dostavilo podatak o tome je li bilo promjena u cjenicima tijekom godine. Kvaliteta i opseg dostavljenih podataka ne omogućavaju detaljnu kontrolu dovoljnosti tehničke premije po pojedinim vrstama osiguranja. Ukupni mjerodavni tehnički rezultat za neživotna osiguranja je 0,83, što ukazuje na dostatnost tehničke premije za pokriće tekućih obveza.

Čl.19

Društvo je dostavilo Odluku o visini maksimalnog samopridržaja „Lovćen“ osiguranja AD Podgorica za 2008. godinu. Visine samopridržaja u odnosu na 2007. godinu nisu se mjenjale. Obračuni reosiguranja napravljeni su u Društvu i dostavljeni su mi kao tablični pregledi.

Reosiguranjem osiguravajuće društvo na reosiguratelja prenosi dio rizika, a kod pravilno određene osigurateljne i reosigurateljne premije na reosiguratelja prenosi dugoročno i dio profita. Ako osiguravajuće društvo odredi manje vlastite udjele, njen rizik je manji, ali je zato veći odljev profita, a suprotno je ako odredi veće vlastite udjele. Tu nastaje temeljni problem, gdje je prava granica između pozitivnog i negativnog učinka reosiguranja.

Uspoređujući bruto zaračunatu premiju i visinu samopridržaja, smatram da je visina samopridržaja po nekim tarifama viša od preporučene. Prema tome, Društvo se odlučilo za zadržavanje većeg dijela rizika i premije. Prema podacima koje sam dobila od Lovćen osiguranja AD, do sada nije bilo šteta koje bi dugoročno ugrozile poslovanje Društva.

Tabela – Udio reosiguranja u pričuvi šteta na dan 31.12.2008.

Red. br.	Broj štete	Polisa br.	Datum nastnka	Ukupni rezervisani iznos	UČEŠĆE
					REOSIGURANJA U ŠTETAMA
1	2	3	4	5	6
1,00	KO33/08CIVPP	0507029	2911.2008.	500,00	460,00
2,00	KO15/08CIVPP	0512114	13.06.2008.	72,82	69,91
3,00	KO20/08CIVPP	0507029	17.08.2008.	500,00	460,00
4,00	PV78/08INDPP	0514021	31.10.2008.	1.000,00	733,40
5,00	PV24/08INDPP	0514021	23.03.2008.	1.000,00	733,40
6,00	PV42/08INDPP	0514019	07.07.2008.	1.500,00	1.260,00
7,00	PV94/08INDPP	0514019	30.11.2008.	1.000,00	840,00
8,00	KO05/08CIVPP	0506422	23.01.2008.	1.535,71	921,43
9,00	NK01/06INDGP	0501380	29.12.2005.	250.000,00	250.000,00
10,00	KO28/08PK	7300276	39.769,00	150.000,00	127.500,00
11,00	KO29/08PK	7300287	39.767,00	34.304,00	29.158,40
1,00	PG04-434S/08AOF	0427075	07.08.2005.	70.000,00	-
2,00	PG62/05SS	3610405	38.091,00	70.000,00	20.000,00
3,00	PG3/07SS	4100450	39.018,00	60.000,00	10.000,00
4,00	06-43/08-Kotor	256825	37.820,00	95.000,00	-
5,00	NK29/08SS		34.697,00	85.000,00	-
6,00	KO341/08AOF	4001004	24.09.2006.	52.000,00	2.000,00
7,00	BA 1/07SS	544620	38.205,00	62.000,00	12.000,00
8,00	PG916/08AOF	4044897	16.02.2007.	65.000,00	15.000,00
	KO 16/04		29.08.2001.	100.000,00	50.000,00
TOTAL				1.100.420,53	521.136,53

Tabela – Udio reosiguranja u prijenosnoj premiji na dan 31.12.2008.

UGOVOR	VRSTA OSIGURANJA		DATUM OD	DATUM DO	Fakturisano u periodu 01.01-31.12.08. (a kod prop. Samo IV kvartal)		PERIOD	PRENOSNA PREMIJA
0 ekscedentu						0,00		0,00
	civil pozar p	1				71.484,02		59.429,17
	industrija pozar p	3				146.404,15		61.578,87
	industrija ostalo p	301				326.226,95		59.746,16
Kvalni ugovor o reosiguranju ZEMLJOTRESA		2				81.954,66		51.821,42
Reosiguranje samoprdrzaja			1.1.2008	31.12.2008		119.764,00	31.12.2008	0,00
cargo			1.7.2008	1.7.2009		60.000,00	31.12.2008	29.836,07
AO	9, 10, 11, 12		1.4.2008	31.3.2009		264.000,00	31.12.2008	65.095,89
AK			1.4.2008	31.3.2009		66.000,00	31.12.2008	16.273,97
Zakonsku odgovornost brodogradnja		23	1.1.2008	31.12.2008		79.200,00	31.12.2008	0,00
Reosiguranje letilica MA		28, 281	10.3.2008	9.3.2009		767.671,83	31.12.2008	143.018,31
MA- Embraer			5.6.2008	9.3.2009		139.454,54	31.12.2008	34.111,18
Nimont XS war			2.2.2008	1.2.2009		623,44	31.12.2008	54,51
Reosiguranje letilica MUP		28, 281	1.4.2008	31.3.2009		196.961,89	31.12.2008	48.565,95
reosiguranje pomorski kasko MUP		19	1.4.2008	31.3.2009		53.907,75	31.12.2008	13.292,32
Reosiguranje nezgode			1.1.2008	31.12.2008		59.924,00	31.12.2008	0,00
Reosiguranje od odgovornosti Aerodromi CG		28	1.2.2008	31.1.2009		43.056,36	31.12.2008	3.646,85
adriatic marinas			1.5.2008	31.12.2008		13.875,00	31.12.2008	0,00
Nimont kasko		23	17.11.2007	17.11.2008		125.650,45	31.12.2008	0,00
Nimont kasko			17.11.2008	17.11.2009		142.630,69	31.12.2008	124.704,43
Nimont odgovornost		22	2.2.2008	1.2.2009		80.759,90	31.12.2008	6.859,06
Trebjesa imovina			1.7.2008	1.7.2009		11.157,66	31.12.2008	5.563,55
Trebjesa odgovornost			1.7.2008	1.7.2009		1.680,00	31.12.2008	837,70
Promonte			18.7.2008	17.7.2009		95.939,00	31.12.2008	52.043,62
Odgovornost marine		21	1.3.2008	28.2.2009		18.500,00	31.12.2008	2.990,41
Reosiguranje dalekovoda		301	1.1.2008	31.12.2008		109.370,00	31.12.2008	0,00
Telekom imovina		3	1.1.2008	31.12.2008		57.938,07	31.12.2008	0,00
Telekom odgovornost		13	1.1.2008	31.12.2008		17.529,65	31.12.2008	0,00
Daily press imovina		3	1.1.2008	31.12.2008		21.261,78	31.12.2008	0,00
GriffAIR			15.2.2008	14.2.2009		13.072,53	31.12.2008	1.607,28
Gorenje imovina		3	1.1.2008	31.12.2008		1.650,00	31.12.2008	0,00
Gorenje odgovornost		13	1.1.2008	31.12.2008		1.650,00	31.12.2008	0,00
Coca cola odgovornost		13	1.4.2008	31.3.2009		1.480,00	31.12.2008	364,93
Coca cola imovina		3	1.4.2008	31.3.2009		5.176,71	31.12.2008	1.276,45
CKB..			25.4.2008	24.4.2009		12.000,00	31.12.2008	3.747,95
Podgoricka Banka			4.4.2008	3.4.2009		2.800,00	31.12.2008	713,42
Di Air odgovornost		28	19.5.2008	16.5.2009		4.179,67	31.12.2008	1.580,26
hit montenegro			19.7.2008	18.7.2009		12.637,34	31.12.2008	6.889,95
Podgoricka Banka			1.7.2008	30.6.2009		16.806,00	31.12.2008	8.333,93
Hunguest Hotels Montenegro imovina			2.4.2008	2.3.2009		15.199,55	31.12.2008	2.767,68
ROEFIX	75468		1.1.2008	31.12.2008		1.235,00	31.12.2008	0,00
Odgovornost advokata			1.1.2008	31.12.2008		731,90	31.12.2008	0,00
Alo group			4.7.2008	3.7.2009		7.726,23	31.12.2008	3.894,87
Daido metal imovina			1.1.2008	31.12.2008		15.237,00	31.12.2008	0,00
Daido metal odgovornost		13	1.1.2008	31.12.2008		2.536,35	31.12.2008	0,00
Crna gora put			1.1.2008	31.12.2008		3.678,00	31.12.2008	0,00
Primorje			4.8.2008	4.10.2009		13.596,00	31.12.2008	8.819,89
Phillip Morris imovina			1.11.2007	31.10.2008		747,49	31.12.2008	0,00
Phillip Morris odgovornost		13	1.5.2008	30.4.2009		1.616,00	31.12.2008	531,29
Montavar imovina			14.11.2007	13.11.2008		17.571,06	31.12.2008	0,00
Plovila odgovornost						13.103,57		45.886,48
Plovila kasko						3.869,74		29.063,19
Plovila XS			1.1.2008	31.12.2008		1.885,25	31.12.2008	0,00
Ukupno						3.343.111,18		884.947,00

Tabela – Udio reosiguranja u zaračunatoj bruto premiji na dan 31.12.2008.

Opis	Zaračunata bruto premija	Udio reosiguranja u Zaračunatoj bruto premiji
01 Osiguranje od nezgode	6.885.903,00	59.924,00
02 Zdravstveno osiguranje	0,00	0,00
03 Osiguranje cestovnih vozila – kasko	5.494.857,00	93.752,00
04 Osiguranje tračnih vozila – kasko	0,00	0,00
05 Osiguranja zračnih letjelica – kasko	539.556,00	685.670,00
06 Osiguranje pomorskih, riječnih i jezerskog kaska	417.514,00	387.633,00
07 Osiguranje robe u prijevozu	462.348,00	117.781,00
08 Osiguranje imovine od požara i nekih drugih opasnosti	2.277.922,00	1.426.739,00
09 Ostala osiguranja imovine	2.762.937,00	1.340.236,00
10 Osiguranje od automobilske odgovornosti	15.522.593,00	550.117,00
11 Osiguranje od odgovornosti u zračnom prometu	435.341,00	487.586,00
12 Osiguranje od odgovornosti brodara	192.881,00	177.741,00
13 Ostala osiguranja od odgovornosti	363.794,00	82.821,00
14 Osiguranja potraživanja (krediti)	88.441,00	0,00
15 Osiguranje jamstva	1.000,00	0,00
16 Osiguranje različitih financijskih gubitaka	0,00	0,00
17 Osiguranje pravne zaštite	0,00	0,00
18 Osiguranje turističkih usluga	0,00	0,00
UKUPNO	35.445.087,00	5.410.000,00

Tabela – Udio reosiguranja u likvidiranim štetama na dan 31.12.2008.

Opis	Likvidirane štete	Udio reosiguranja u likvidiranim štetama
01 Osiguranje od nezgode	4.441.150,00	0,00
02 Zdravstveno osiguranje	0,00	0,00
03 Osiguranje cestovnih vozila – kasko	2.272.487,00	0,00
04 Osiguranje tračnih vozila – kasko	0,00	0,00
05 Osiguranja zračnih letjelica – kasko	0,00	0,00
06 Osiguranje pomorskih, riječnih i jezerskog kaska	110.306,00	0,00
07 Osiguranje robe u prijevozu	0,00	17.510,01
08 Osiguranje imovine od požara i nekih drugih opasnosti	393.632,00	254.037,18
09 Ostala osiguranja imovine (brez 09.11)	953.755,00	680.780,32
09.11 Osiguranje usjeva i nasada		
10 Osiguranje od automobilske odgovornosti	7.344.711,00	139.615,70
11 Osiguranje od odgovornosti u zračnom prometu	0,00	0,00
12 Osiguranje od odgovornosti brodara	0,00	0,00
13 Ostala osiguranja od odgovornosti	140.766,00	16.056,80
14 Osiguranja potraživanja (krediti)	2.766,00	0,00
15 Osiguranje jamstva	0,00	0,00
16 Osiguranje različitih financijskih gubitaka	0,00	0,00
17 Osiguranje pravne zaštite	0,00	0,00
18 Osiguranje turističkih usluga	0,00	0,00
UKUPNO	15.659.573,00	1.108.000,00

Č1.20

Tabela – Pregled stanja ulaganja tehničke rezerve na dan 31.12.2008.

Vrsta rezerve	Oblik investicionog ulaganja tehničkih rezervi						Ukupno
	Iznos	Depoziti	Obveznice	Akcije kupljene na prodaju	Investicione nekretnine	Kratkoročni fin. plasmani i gotovina	
Matemat. rezerva	2.585.476	2.380.000				235.563	2.615.563
Prenosna premija	10.671.190	6.089.072	1.337.621	2.091.000		1.236.772	10.754.465
Rezervisane štete	16.458.529	760.000		4.971.646	10.875.943	561.300	17.168.889
Izravnalne rezervacije	1.640.678			1.712.212			1.712.212
Ukupno	31.355.873	9.229.071	1.337.621	8.774.858	10.875.943	2.033.635	32.251.128

Društvo je dostavilo pregled ulaganja tehničke rezerve na dan 31.12.2008. godine. Iz tabele je vidljivo da su sredstva tehničke rezerve pokrivena ulaganjima. No, 10,8 mil odnosi se na ulaganja u nekretnine, što prema Zakonu o osiguranju (Službeni list Crne Gore, 78/06), čl 90, nije predviđeno kao mogući oblik ulaganja sredstava tehničke rezerve.

ČI.21

Tabela – Raspodjela bruto premije na tehnički i režijski dio po vrstama osiguranja.

Šifra osiguranja	Vrsta osiguranja	Opis	Tehnička premija	Režijski dio premije
1.	Osiguranje od posledice nezgode	pravne	0,00%	100,00%
		fizičke	66,43%	33,57%
2.	Zdravstveno osiguranje	pravne	0,00%	100,00%
		fizičke	0,00%	100,00%
3.	Osiguranje motornih vozila	pravne	87,90%	12,10%
		fizičke	80,24%	19,76%
4.	Osiguranje šinskih vozila	pravne	0,00%	100,00%
		fizičke	0,00%	100,00%
5.	Osiguranje vazduhoplova	pravne	94,60%	5,40%
		fizičke	0,00%	100,00%
6.	Osiguranje plovinih objekata	pravne	88,35%	11,65%
		fizičke	0,00%	100,00%
7.	Osiguranje robe u prevozu	pravne	69,73%	30,27%
		fizičke	0,00%	100,00%
8.	Osiguranje imovine od požara i elementarnih šteta	pravne	66,58%	33,42%
		fizičke	58,04%	41,96%
9.	Ostala osiguranja imovine	pravne	66,78%	33,22%
		fizičke	60,92%	39,08%
10.	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	pravne	76,12%	23,88%
		fizičke	76,12%	23,88%
11.	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	pravne	94,60%	5,40%
		fizičke	0,00%	100,00%
12.	Osiguranje od odgovornosti za upotrebu plovinih objekata	pravne	90,03%	9,97%
		fizičke	74,00%	26,00%
13.	Ostala osiguranja odgovornosti	pravne	80,75%	19,25%
		fizičke	76,65%	23,35%
14.	Osiguranje kredita	pravne	76,00%	24,00%
		fizičke	0,00%	100,00%
15.	Osiguranje jemstava	pravne	76,00%	24,00%
		fizičke	0,00%	100,00%
16.	Osiguranje finansijskih gubitaka	pravne	0,00%	100,00%
		fizičke	0,00%	100,00%
17.	Osiguranje troškova pravne zaštite	pravne	0,00%	100,00%
		fizičke	0,00%	100,00%
18.	Osiguranje pomoći na putovanju	pravne	0,00%	100,00%
		fizičke	0,00%	100,00%
19.	Osiguranje života	pravne	0,00%	100,00%
		fizičke	80,00%	20,00%
20.	Osiguranje života vezano za jedinice investicijskih fondova	pravne	0,00%	100,00%
		fizičke	0,00%	100,00%

Društvo je dostavilo podatke o tehničkom dijelu premije iz kojega sam kao (1-tehnički dio premije) izračunala režijski dio. Društvo nije izradilo tehničke račune po vrstama osiguranja, tako da nije moguće tačno ocijeniti je li premija po pojedinim vrstama osiguranja dostatna za pokriće svih obveza.

Tabela – Zarađena premija na dan 31.12.2008.

Vrsta osiguranja	Bruto prijenosna premija na dan 31.12.2007.	Zaračunata bruto premija na dan 31.12.2008.	Bruto prijenosna premija na dan 31.12.2008.	Zarađena premija na dan 31.12.2008.
1	2	3	4	5(3+2-4)
01	838.614	6.885.903	970.452	6.754.065
02	0	0	0	0
03	2.242.027	5.494.857	2.807.826	4.929.058
04	0	0	0	0
05	149.349	539.556	6.869	682.036
06	174.945	417.514	188.034	404.425
07	93.108	462.348	108.687	446.769
08	503.780	2.277.922	680.994	2.100.708
09	405.197	2.762.937	484.812	2.683.322
10	6.619.310	15.522.593	7.909.368	14.232.535
11	87.754	435.341	8.372	514.723
12	16.961	192.881	57.537	152.305
13	57.774	363.794	41.943	379.625
14	14.769	88.441	8.734	94.476
15	0	1.000	748	252
16	0	0	0	0
17	0	0	0	0
18	0	0	0	0
UKUPNO	11.203.588	35.445.087	13.274.376	33.374.299

Čl.22

Društvo je dostavilo obračun prijenosne premije koji je napravljen pojedinačno po svakoj polici.

Temeljem analitičkih podataka koje je dostavilo i za koje odgovara Lovćen osiguranje A.D. napravljen je obračun prijenosne premije pojedinačno po policama uz pretpostavku ravnomjerne raspodjele rizika u vremenu za sve vrste osiguranja.

Korištena formula je:

$$BPP = BP * d/dOB.$$

Gdje je:

BPP – bruto prijenosna premija

BP – osnovica za izračun prijenosne premije

d – broj dana nakon kraja obračunskog razdoblja do kraja razdoblja za koje je zaračunata bruto premija

dOB – ukupan broj dana trajanja osiguranja za koje je zaračunata bruto premija BP.

Napravljen je usporedni izračun prijenosne premije kojime je potvrđena ispravnost obračuna.

Čl.23

Društvo u popisu policia životnih osiguranja ima dvije tarife te unutar svake dvije tarifne skupine:

1-Mještovito osiguranje života za slučaj smrti i doživljenja

- a) Individualno osiguranje života
- b) Uzajamno osiguranje života

2- Riziko osiguranje života

- a) Riziko osiguranje života s jednokratnom uplatom premije
- b) Riziko osiguranje života s godišnjom uplatom premije.

Tabela- Matematička rezerva na dan 31.12.2008. po tarifama za aktivna osiguranja

TARIFA	Matematička rezerva	Matematička rezerva_dobit	Prijenosna premija	Ukupno
1	1.397.915,22	73.065,58	0,00	1.470.980,80
2	762.164,49	0,00	302.029,07	1.064.193,56
Ukupno	2.160.079,71	73.065,58	302.029,07	2.535.174,36

Matematička rezerva za kapitalizirana osiguranja je 50.301,35 eura. Ukupna matematička rezerva na dan 31.12.2008. godine iznosi 2.585.475,71 eura.

Društvo Lovćen osiguranje A.D. dostavilo je obračun matematičke rezerve na dan 31.12.2008. godine pojedinačno po policama osiguranja. Rezerva je obračunata u informatičkom sustavu Društva. Matematička rezerva za mješovito osiguranje života za slučaj smrti i doživljenja izračunata je neto prospektivnom metodom – bez Cilmara. Za riziko osiguranja života s jednokratnim plaćanjem premije računata je matematička rezerva, dok je kod obročnog plaćanja premije fomirana prijenosna premija, koja je na kraju uračunata u ukupni iznos matematičke rezerve.

Izračun matematičke rezerve je provjeren nasumičnim odabirom policia, te je potvrđeno da je izračun napravljen u skladu s Tehničkim osnovama za izradu tarifa osiguranja života i s pripadajućim komutativnim brojevima osiguranja života. Tablice komutativnih brojeva dostavljene su od strane Društva.

Čl.24

Društvo Lovćen osiguranje A.D. dostavilo je obračun matematičke rezerve na dan 31.12.2008. godine za pripis dobiti pojedinačno po policama osiguranja.

Za 2008. godinu nije predviđena raspodjela dobiti.

ČI.25

Društvo je dostavilo popis pričuve za prijavljene, a nelikvidirane štete (RBNS) i obračun pričuve za nastale, a neprijavljene štete (IBNR) na dan 31.12.2008. godine. Obračun IBNR-a napravljen je u skladu s Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja tehničkih rezervi za rezervisane štete, Službeni list Crne Gore 70/08. Društvo je, na izračunati iznos IBNR-a, kod onih vrsta osiguranja kod kojih je iskazan negativan run-off IBNR-a, dodalo 15% margine sigurnosti. Opseg i kvaliteta podataka ne omogućavaju detaljniju analizu osim djelomične run-off analize, kojom je pokazana nedostatnost i pričuve za prijavljene, a nelikvidirane i pričuve za nastale, a neprijavljene štete.

Tabela – Iznosi pričuva za prijavljene, a nelikvidirane štete i za nastale, a neprijavljene štete, po vrstama osiguranja, na dan 31.12.2008.

Vrsta osiguranja	Iznos IBNR sukladno Pravilniku	Dodatak 15%	IBNR sa korekcijom	RBNS
01	1.179.468	176.920	1.356.388	295.755
02	0		0	
03	338.080	50.712	388.792	348.700
04	0		0	
05	0		0	
06	717		717	248.927
07	0		0	8.400
08	13.992		13.992	7.758
09	285.474		285.474	411.602
10	1.799.286	269.893	2.069.179	9.497.152
11	0		0	
12	0		0	
13	24.121	3.618	27.739	1.410
14	0		0	4.040
15	0		0	
16	0		0	
17	0		0	
18	0		0	
Ukupno	3.641.138	501.143	4.142.281	10.823.744

ČI.26

Temeljem podataka koje je dostavilo i za koje odgovara Lovćen osiguranje AD napravljen je obračun rezerve za izravnavanje rizika. Obračun je napravljen u skladu s Pravilnikom o bližim kriterijumima i načinu obračunavanja rezervi za izravnavanje rizika (Službeni list Crne Gore 70/08).

Iznos rezerve za izravnavanje rizika iznosi 1.640.677,55 eura.

Obrasci TR i RZIR sastavni su dio ovoga mišljenja i nalaze se u prilogu.

Čl.27

Društvo Lovćen osiguranje AD dostavilo je pregled ugovora o reosiguranju s osnovnim karakteristikama svakoga od njih.

1. Ugovor o višku rizika za osiguranje imovine (civil i industrija)

- Limit ugovora 28 linija ekscedenta od max EUR 500,000 po liniji na osnovu PML ili sume osiguranja .
- Limit ugovora po štetnom događaju u slučaju prirodnih katastrofa: EUR 10,000,000
- Limit ugovora za odgovornost prema trećim licima kod rizika izgradnje i montaže: EUR 2,500,000
- Provizija: 28.5% (24% + 4.5%)

2. Ugovor o reosiguranju viška štete za slučaj prirodnih katastrofa za rizike koji ostaju u samopridržaju

Limit ugovora: I NIVO: EUR 850,000 XS EUR 150,000 (po riziku i događaju)

II NIVO: EUR 4,000,000 XS EUR 1,000,000 (samo po događaju)

Ostali nivoi 3-6 do max. 110.000.000 odnose se na čitavu Triglav Grupu

Minimalna i depozitna premija:

Za I Nivo: EUR 85,204

Za II Nivo: EUR 34,560

Ukupno: EUR 119,764

3. Ugovor o višku štete za reosiguranje AO i AK u zemlji

Limit ugovora: EUR 325,000 XS EUR 75,000 za AO

EUR 350,000 XS EUR 50,000 za AK

M/D Premija: za AO 264,000

Za AK 66,000

Ukupno: EUR 330,000

4. Ugovor o reosiguranju zakonske odgovornosti brodoopravljača

Limit ugovora: EUR 15,000,000

Franšiza: EUR 50,000

MD Premija: EUR 79,200

5. Ugovor o reosiguranju zakonske odgovornosti Aerodroma CG

Limit ugovora: USD 25,000,000

Franšiza: USD 25,000 za štete na avionima

USD 10,000 za štete na ostaloj imovini

MD premija: USD 67,500

6. Ugovor o reosiguranju flote Montenegro Airlines-a (5 Foker 100+Embraer195)

Kasko - ukupna ugovorena vrijednost: USD 64,225,000

Odgovornost: CSL USD 300,000,00 odnosno USD 600,000,000

Odgovornost za tjelesne povrede članova posade: USD 50,000

Franšiza: USD 450,000XS USD 50,000

AVN 52D: USD 300,000,000 XS USD 50,000,000

Uključen ratni rizik i osiguranje rezervnih djelova

7.Ukupna premija: USD 1,416,495.46

Ugovor o reosiguranju letilica MUP-a RCG

Kasko - ukupna suma osiguranja: USD 8,700,000

Odgovornost: CSL USD 25,000,000 odnosno 7,500,000

Odgovornost za tjelesne povrede članova posade: USD 50,000

Franšiza: USD 50,000XS USD 10,000

Uključen ratni rizik i osiguranje rezervnih djelova

Ukupna premija: USD 310,412.50

8.Ugovor o reosiguranju plovila MUP-a RCG

Kasko - ukupna suma osiguranja: EUR 2,470,000

Uključen ratni rizik i osiguranje rezervnih djelova

Udio Lovćen-a: 3%

Udio reosiguravača:97%

Premija: EUR 55,575

9.Ugovor o reosiguranju viška štete za kargo

I layer:

Sekcija A: Kargo

EUR 360,000 XS EUR 40,000

Sekcija B: Novac u tranzitu

EUR 960,000 XS EUR 40,000

MD premija: EUR 30,000

II layer:

Sekcija A: Kargo

EUR 600,000 XS EUR 400,000

Sekcija B: Novac u tranzitu

EUR 2,000,000 XS EUR 1,000,000

MD premija: EUR 30,000

10.Ugovor o reosiguranju viška štete za dalekovode

I layer: 350,000 XS 150,000

II layer: 1,150,000 XS 500,000

M&D Premija za I EUR 52,120

M&D Premija za II EUR 57,250

11. Ugovor o reosiguranju viška štete za nezgodu (PA)

I layer: 50,000 XS 50,000

II layer: 900,000 XS 100,000

M&D Premija za I EUR 11,589

M&D Premija za II EUR 48,335

12. Ugovor o reosiguranju pomorskog kaska

A. Patrolni čamci MUP-a CG

Ukupna suma osiguranja: EUR 2,600,000

Franšiza: EUR 35,000

B. Nimont Ltd. m/v Anja (general cargo)

Suma osiguranja: USD 1,500,000

Franšiza: USD 60,000

13. Ugovor o reosiguranju odgovornosti broдача (3 broда)

Limit ugovora: USD 5,000,000

Franšiza: USD 7,500 za kargo

USD 20,000 za sudar

USD 5,000 za ostale štetne događaje

14. Kgotni ugovor o reosiguranju pomorskog kaska za pleasure crafts up to 15 GRT

Limit Ugovora: EUR 1,500,000

Samopridržaj Lovćen-a: 15% sume osiguranja

Udio reosiguravača: 85%

Provizija 27%

15. Kgotni ugovor o reosiguranju rizika zemljotresa

Limit Ugovora: EUR 100,000,000

Samopridržaj Lovćen-a: 15% sume osiguranja

Udio reosiguravača: 85%

Provizija 20%

Čl.28

Društvo nije dostavilo podatke temeljem kojega bi se dalo mišljenje zahtjevano ovim člankom.

Čl 29

Društvo je dostavilo potpisanu i ovjerenu izjavu pod brojem 03-187/2 kojom se izjavljuje da je Lovćen osiguranje AD za 2008. godinu izvještavalo Agenciju za nadzor osiguranja o svim podacima koji su, u okviru redovnog i drugog izvještavanja, propisani čl.123., 124. i 125. Zakona o osiguranju.

Lovćen osiguranje AD

Obrazac TR na dan 31.12.2008.

Šifra	Vrsta osiguranja (j)	Godišnji mjerođavni tehnički rezultat (x _i) u godini											Prosječan mjerodavan tehnički rezultat posmatranog perioda	Standardno odstupanje S(x _i)
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
1	Osiguranje od posljedica nezgode	0,79	0,87	0,98	0,78	1,10	1,10	1,10	1,22	0,98	1,22	0,98	0,18	
2	Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
3	Osiguranje motornih vozila	0,28	0,27	0,44	2,42	0,08	0,47	0,87	0,69	0,69	0,87	0,69	0,80	
4	Osiguranje šinskih vozila	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
5	Osiguranje vazduhoplova	0,00	0,00	0,00	1,30	0,00	0,00	0,00	1,30	0,37	1,30	0,37	0,00	
6	Osiguranje plovnih objekata	0,00	2,09	0,59	1,30	0,00	0,19	1,30	0,78	0,78	1,30	0,78	0,66	
7	Osiguranje robe u prevozu	0,10	0,00	0,04	0,95	0,21	0,00	0,00	0,19	0,19	0,00	0,19	0,32	
8	drugi opasnosti	0,59	0,21	0,13	0,08	0,27	0,41	0,18	0,27	0,27	0,18	0,27	0,18	
9	Ostala osiguranja imovine	0,13	1,30	8,59	0,00	12,79	0,02	0,64	3,35	3,35	0,64	3,35	4,99	
9.1	Osiguranje usjeva i nasada	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
10	upotrebe motornih vozila	0,64	0,52	1,32	0,33	1,05	0,93	0,70	0,78	0,78	0,70	0,78	0,34	
11	upotrebe vazduhoplova	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
12	upotrebe plovnih objekata	0,00	0,00	0,00	1,30	0,00	0,00	1,30	0,37	0,37	1,30	0,37	0,00	
13	Osiguranje od opšte odgovornosti	0,00	0,00	0,00	0,61	0,64	1,72	0,60	0,51	0,51	0,60	0,51	0,50	
14	Osiguranje kredita	0,00	0,00	0,00	1,30	0,00	0,00	1,11	0,20	0,20	1,11	0,20	0,46	
15	Osiguranje jemstva	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,19	0,19	0,00	0,19	0,00	
16	Osiguranje finansijskih gubitaka	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
17	Osiguranje troškova pravne zaštite	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
18	Osiguranje pomoći na putovanju	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
19	Druge vrste neživotnih osiguranja													

U Zagrebu, 24.02.2008

Ovlašteni aktuar

Jasna Komljenović Lončar

Jasna Komljenović Lončar

Lovćen osiguranje AD

Obrazac RZIR na dan 31.12.2008.

Šifra	Vrsna osiguranja (i)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Tehnička premija u stanju izvršenja u tekuće godine	Standardno odstupanje	Broj standardnih osiguranja	Gornja granica obrazloženja rezervi za irisanje rizika iz člana 7 (12-3)	Prosječan mjesečni tehnički rezultat posmatranog perioda	Godišnji mjesečni tehnički rezultat tekuće godine	Stanje rezervi za irisanje rizika na početku tekuće godine	Povećanje rezervi prema člano 8 stavu 1 (0,0354)	Dodatno povećanje rezervi prema člano 8 stav 2	Smanjenje rezervi prema člano 9 odnoso člano 4 stav 2	Stanje rezervi na kraju tekuće godine (7-8+9-10)
1	Osiguranje od posljedica nezgode	4.534.498	0,1780	1	807.141	0,9771	1.2200	0,00	28.250	0	196.054	0,00
2	Dobrovoljno zdravstveno osiguranje	0	0,0000	1	0	0,0000	0,0000	0,00	0	0	0	0,00
3	Osiguranje motornih vozila	4.632.133	0,8010	1,5	5.565.508	0,6900	0,8700	0,00	194.793	0	1.001.791	0,00
4	Osiguranje šinskih vozila	0	0,0000	2	0	0,0000	0,0000	0,00	0	0	0	0,00
5	Osiguranje vazduhoplova	0	0,0000	2	0	0,3714	1,3000	0,00	0	0	0	0,00
6	Osiguranje plovih objekata	26.400	0,6633	2	35.022	0,7814	1,3000	0,00	1.226	0	18.162	0,00
7	Osiguranje robe u prevozu	240.261	0,3189	2	153.239	0,1857	0,0000	0,00	5.363	16.818	0	22.181,63
8	Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	556.132	0,1780	2	197.983	0,2671	0,1800	0,00	6.929	38.929	0	45.858,66
9	Ostala osiguranja imovine	949.131	4,9927	3	14.216.182	3,3529	0,6400	0,00	497.566	66.439	0	564.005,34
9_1	Osiguranje usjeva i nasada	0	0,0000	3	0	0,0000	0,0000	0,00	0	0	0	0,00
10	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	11.397.048	0,3391	1,5	5.797.109	0,7843	0,7000	0,00	202.899	797.793	0	1.000.692,18
11	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe vazduhoplova	0	0,0000	2	0	0,0000	0,0000	0,00	0	0	0	0,00
12	Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe plovih objekata	12.610	0,0000	1	0	0,3714	1,3000	0,00	0	0	0	0,00
13	Osiguranje od opšte odgovornosti	226.364	0,5000	2	226.364	0,5100	0,6000	0,00	7.923	0	20.373	0,00
14	Osiguranje kredita	67.215	0,4583	3	92.414	0,2014	0,1100	0,00	3.234	4.705	0	7.935,54
15	Osiguranje jemstva	0	0,0000	3	0	0,1857	1,3000	0,00	0	0	0	0,00
16	Osiguranje finansijskih gubitaka	0	0,0000	3	0	0,0000	0,0000	0,00	0	0	0	0,00
17	Osiguranje troškova pravne zaštite	0	0,0000	1	0	0,0000	0,0000	0,00	0	0	0	0,00
18	Osiguranje pomoći na putovanju	0	0,0000	1	0	0,0000	0,0000	0,00	0	0	0	0,00
19	Druge vrste nezivnih osiguranja	0	0,0000	1	0	0,0000	0,0000	0,00	0	0	0	0,00
Ukupno:												1.640.677,56

U Zagrebu, 24.02.2008

Ovlašteni aktuar

Jasna Komljenović Lončar

Jasna Komljenović Lončar

26/32

DRUŠTVO ZA OSIGURANJE : "LOVČEN" OSIGURANJE AD - PODGORICA

Margina solventnosti na dan : 31.12.2008

R. br.	Vrsta osiguranja	Matematička rezerva	Koef.	Matematička rezerva		Koefficient reos. K ? 0.85	Margina solventnosti
				U reosiguranju	U samopriznaju		
1	2	3	4	5	06=03-05	07=06/03	08=03*04*07
1.	osiguranje života	2.535.174,36	0,04	0	2.535.174,36	1	101.406,97
2.	rentna osiguranja	0,00	0,04	0	0,00	1	0,00
3.	dobrovoljno penzijsko osig.	0,00	0,04	0	0,00	1	0,00
4.	druge vrste životnih osig.	0,00	0,04	0	0,00	1	0,00
5.	UKUPNO (1 do 4)	2.535.174,36	0,04	0	2.535.174,36	1	101.406,97

	REZULTATI
Dopunsko osiguranje nezgode uz osiguranje života	
1. I rezultat	29.606,18
2. II rezultat	58.791,73

UKUPNA MARGINA SOLVENTNOSTI :
(premijski metod) 5.065.494,66UKUPNA MARGINA SOLVENTNOSTI :
(metod šteta) 3.916.379,09IZNOS OSNOVNOG KAPITALA PROPISAN
ZAKONOM: 3.050.000,00PROPISANA MARGINA (najveći iznos od
prethodna tri): 5.065.494,66

U Zagrebu, 23.02.2009

OBRAČUNAO:
OVLAŠĆENI AKTUAR

Jasna Komljenović Lončar

Jasna Komljenović Lončar

DRUŠTVO ZA OSIGURANJE : "LOVČEN" OSIGURANJE AD - PODGORICA

Margina solventnosti na dan :

31.12.2008

R. br.	Vrsta osiguranja	Uk. premija za poslednjih 12 meseci	Koef.	Premija za poslednjih 36 meseci			Koeficijent reos. K ? 0.5	Margina solventnosti
				Ukupna	Reosiguranja	U samoprizdžaju		
1	2	3	4	5	6	7	09 ¹⁾ = 03*04*08	
Osiguranje od posledica nezgode								
1.	iznos do 10 miliona evra	164.478,77	0,18					29.606,18
2.	preostali iznos	0	0,16					0,00
3.	UKUPNO (1+2)	164.478,77		385.571,54	0	385.571,54	1	29.606,18
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje								
4.	iznos do 10 miliona evra	0	0,18					0
5.	preostali iznos	0	0,16					0
6.	UKUPNO (4+5)	0		0	0	0	0	0
								29.606,18

1) za red 1 i 2, i za red 4 i 5 važi 09=03*04*08/3

OBRAČUNAO:

OVLAŠĆENI AKTUAR

Jasna Komljenović Lončar

Jasna Komljenović Lončar

U Zagrebu, 23.02.2009

DRUŠTVO ZA OSIGURANJE : "LOVČEN" OSIGURANJE AD - PODGORICA

Margina solventnosti na dan :

31.12.2008

(u EUR)

NEŽIVOTNA OSIGURANJA - I REZULTAT

R. br.	Vrsta osiguranja	Uk. premija poslednjih 12 meseci	Koef.	Premija za poslednjih 36 meseci		Koeficijent reos. K ? 0.5	Margina solventnosti
				Ukupna	U samoprdržaju		
1	2	3	4	5	6	08=07/05	09 ¹⁾ =03*04*08
Neživotna osiguranja, osim dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja							
1.	iznos do 10 miliona evra	10.000.000,00	0,18				1.512.816,06
2.	preostali iznos	25.445.087,00	0,16				3.421.665,45
3.	UKUPNO (1+2)	35.445.087,00		94.990.205,00	15.155.367,37	0,84045337	4.934.481,51
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje							
4.	iznos do 10 miliona evra	0	0,18				0
5.	preostali iznos	0	0,16				0
6.	UKUPNO (4+5)	0		0	0	0	0
UKUPNO (3+6):							4.934.481,51

1) za red 1 i 2, i za red 4 i 5 važi 09=03*04*08/3

U Zagrebu, 23.02.2009

OBRAČUNAO:
OVLAŠĆENI AKTUAR

Jasna Komljenović Lončar

Jasna Komljenović Lončar

DRUŠTVO ZA OSIGURANJE : "LOVČEN" OSIGURANJE AD - PODGORICA

Margina solventnosti na dan : 31.12.2008

(u EUR)

DOPUNSKO OSIGURANJE UZ OSIGURANJE ŽIVOTA - II REZULTAT

R. br.	Vrsta osiguranja	Prosečan iznos merodavnih šteta za poslednjih 36 meseci ¹⁾	Koeff.	Merodavne štete za poslednja 12 meseci		Koeficijent reos. K ? 0.5	Margina solventnosti
				Ukupne	U samopridržaju		
1	2	3	4	5	6	07=06/05	08 ? =03*04*07
Osiguranje od posledica nezgode							
1.	iznos do 7 miliona evra	226.122,02	0,26				58.791,73
2.	preostali iznos	0,00	0,23				0,00
3.	UKUPNO (1+2)	226.122,02		165.444,60	165.444,60	1	58.791,73
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje							
4.	iznos do 7 miliona evra	0	0,26				0
5.	preostali iznos	0	0,23				0
6.	UKUPNO (4+5)	0		0	0	0	0
UKUPNO (3+6) :							58.791,73

1) predstavlja aritmetičku sredinu dvanaestomesečnih iznosa merodavnih šteta za period od 3 godine.

2) za red 1 i 2, i za red 4 i 5 važi 08=03*04*07/3

U Zagrebu, 23.02.2009

OBRAČUNAO:
 OVLAŠĆENI AKTUAR
 Jasna Komljenović Lončar
Jasna Komljenović Lončar

DRUŠTVO ZA OSIGURANJE : "LOVČEN" OSIGURANJE AD - PODGORICA

Margina solventnosti na dan : 31.12.2008

NEŽIVOTNA OSIGURANJA - II REZULTAT

R. br.	Vrsta osiguranja	Prosečan iznos merodavnih šteta za poslednjih 36, odnosno 84* meseca ¹⁾	Koef.	Merodavne štete za poslednjih 12 meseci		Koef. saos. i reos. K ? 0.5	Margina solventnosti
				Ukupne	U samopridržaju		
1	2	3	4	5	6	07=08/05	08 ²⁾ =03*04/07
Neživotna osiguranja, osim dobrovoljnog zdravstvenog osiguranja i osiguranja kredita, useva i plodova							
1.	iznos do 7 miliona evra	7.000.000,00	0,26				1.673.315,12
2.	preostali iznos	9.849.790,60	0,23			0,91940391	2.082.865,28
3.	UKUPNO (1+2)	16.849.790,60		17.195.504,42	15.809.613,99		3.756.180,39
Dobrovoljno zdravstveno osiguranje							
4.	iznos do 7 miliona evra	0	0,26				0
5.	preostali iznos	0	0,23			0	0
6.	UKUPNO (4+5)	0		0	0		0
						UKUPNO :	3.756.180,39

* osiguranje kredita, useva i plodova je rađeno samo u poslednjih 36 meseci a ne i u prethodnom periodu (84 meseca) tako da su i ova osiguranja uključena sa ostalim neživotnim osiguranjima.

1) predstavlja aritmetičku sredinu dvanaestomesečnih iznosa merodavnih šteta za period od 3 godina.
2) za red 1 i 2, i za red 4 i 5 važi 08=03*04*07/3

OBRAČUNAO:

OVLAŠĆENI AKTUAR

Jasna Komljenović Lončar

Jasna Komljenović Lončar

U Zagrebu, 23.02.2009

AKTUARSKO MIŠLJENJE

O OBRAČUNU PRIČUVE ZA DUGOROČNA PRIMANJA ZAPOSLENIH (JUBILARNE NAGRADE I NAKNADE ZA ODLAZAK U MIROVINU) OSIGURAVAJUĆEG DRUŠTVA LOVĆEN OSIGURANJE AD NA DAN 31.PROSINCA 2008. GODINE

U Zagrebu, 04. veljače 2009.

Ovlašteni aktuar
Jasna Komljenović Lončar

Na temelju podataka koje je dostavilo i za koje odgovara Lovćen osiguranje AD, napravljen je izračun Pričuva za dugoročna primanja zaposlenih (jubilarne nagrade i naknade za odlazak u mirovinu) na dan 31. prosinca 2008. godine.

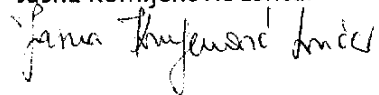
Pričuva za jubilarne nagrade iznosi 220.866,53 eura.

Pričuva za naknade za odlazak u mirovinu iznosi 549.364,38 eura.

Pričuve su obračunate u skladu sa načelima struke osiguranja i aktuarske struke.

Ovlašteni aktuar

Jasna Komljenović Lončar



Lovćen osiguranje AD

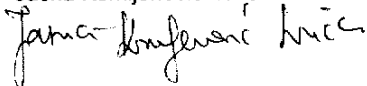
Pričuve za dugoročna primanja zaposlenih (jubilarne nagrade i naknade za odlazak u mirovinu) na dan 31.12.2008. godine

Opis	31.12.2008
Pričuva za jubilarne nagrade	220.866,53 €
Pričuva za naknade za mirovine	549.364,38 €
UKUPNO	770.230,91 €

U Zagrebu, 04.02.2009. godine

Ovlašteni aktuar

Jasna Komljenović Lončar



AKTUARSKO MIŠLJENJE

O OBRAČUNU PRIČUVE ZA NEISKORIŠTENE DANE GODIŠNJEG ODMORA DJELATNIKA OSIGURAVAJUĆEG DRUŠTVA LOVČEN OSIGURANJE AD NA DAN 31.PROSINCA 2008. GODINE

U Zagrebu, 04. veljače 2009.

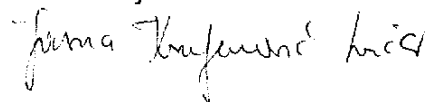
Ovlašteni aktuar
Jasna Komljenović Lončar

Na temelju podataka koje je dostavilo i za koje odgovara Lovćen osiguranje AD, napravljen je izračun Pričuve za neiskorištene dane godišnjeg odmora djelatnika Lovćen osiguranja AD na dan 31. prosinca 2008. Godine, u iznosu od 52.081,91 eura.

Pričuve su obračunate u skladu sa načelima struke osiguranja i aktuarske struke.

Ovlašteni aktuar

Jasna Komljenović Lončar

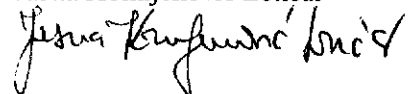


**DOPUNA AKTUARSKOG IZVJEŠĆA O FINANCIJSKIM
IZVJEŠTAJIMA I GODIŠNJEM IZVJEŠTAJU O POSLOVANJU
DRUŠTVA LOVČEN OSIGURANJE AD NA DAN 31.12.2008.**

U Zagrebu, 12.06.2009.

Ovlašteni aktuar

Jasna Komljenović Lončar



Dopuna aktuarskog izvješća radi se uzimajući u obzir podatke prikupljene i analizirane do dana izrade ove dopune.

Točka 1 – Broj i iznos riješenih šteta u sporu za neživotna osiguranja

Prema popisu likvidiranih šteta u sporu koje je dostavilo Društvo, tijekom 2008 godine ukupno je likvidirano 130 šteta koje su bile u sporu u iznosu od 1.517.291,06 eura. Od ukupnog iznosa 97,63% odnosi se na štete vrste osiguranja 10 (Osiguranje od odgovornosti za upotrebu motornih vozila).

Tabela_Likvidirane štete u sporu_2008 godina

Vrsta osiguranja	Broj šteta	Iznos likvidacije
1	8	11.755,32
3	3	23.580,59
10	118	1.481.298,65
13	1	656,50
Ukupno	130	1.517.291,06

Točka 2 – Broj i iznos rentnih šteta

Društvo je dostavilo popis isplaćenih rentnih šteta tijekom 2008. godine, kao i popis rentnih šteta u rezervi.

Tabela_Isplaćene rentne štete_2008 godina

Vrsta osiguranja	Likvidirani iznos	Broj šteta
10	62.657,73	31
Ukupno	62.657,73	31

Tabela_Rentne štete u rezervi_31.12.2008 godine

Vrsta osiguranja	Iznos rezervacije	Broj šteta
10	601.577,60	30
Ukupno	601.577,60	30

Točka 3 – Prosječan broj dana rješavanja šteta po vrstama osiguranja

Tabela_Iznos i prosječni broj dana rješavanje štete po vrsti osiguranja_štete u sporu

Vrsta osiguranja	Iznos likvidacije	Prosječni broj dana rješavanja štete
1	11.755,32	919
3	23.580,59	2.410
10	1.481.298,65	1.215
13	656,50	115
Ukupno	1.517.291,06	1.216

Tabela_Iznos i prosječni broj dana rješavanje štete po vrsti osiguranja_redovne štete

Vrsta osiguranja	Iznos likvidacije	Prosječni broj dana rješavanja štete
1	4.430.209,74	24
3	2.248.907,05	19
6	110.306,27	41
8	393.807,43	35
9	952.587,50	43
10	5.792.126,93	50
13	139.853,52	28
14	2.766,49	76
Ukupno	14.070.564,93	32

Prema izjavi Društva, sve likvidirane štete, osim iznosa neisplaćenih šteta od 552.266,03 eura, isplaćuju se u roku dva dana od dana likvidacije, tako da broj dana od dana prijave do dana isplate ne odstupa značajno od prosječnog broj dana rješavanja štete kada se gleda broj dana od dana prijave do dana likvidacije štete.

Točka 4 – Neizvršene obveze po osnovu rješениh, a neisplaćenih šteta za neživotna osiguranja

Prema podacima koje je dostavilo Društvo, napravljen je pregled neisplaćenih šteta po vrstama osiguranja. Iz analitike neisplaćenih šteta, prizilazi da Društvo na dan 31.12.2008. godine ima obveze po osnovi likvidiranih, a neisplaćenih šteta u iznosu 552.266,03 eura bez rentnih šteta, a sa rentnim štetama 553.459,65 eura.

Tabela _Neisplaćene štete po vrstama osiguranja na dan 31.12.2008.g (bez rentnih šteta)

Vrsta osiguranja	Iznos
Osiguranje života	701,01
Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	284.441,64
Osiguranje motornih vozila	98.033,05
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	32.403,00
Osiguranje od opšte odgovornosti	3.667,40
Osiguranje od posledica nezgode	11.772,05
Ostala osiguranja imovine	121.247,88
UKUPNO	552.266,03

Tabela_Neisplaćene štete po vrstama osiguranja na dan 31.12.2008.g (sa rentnim štetama)

Vrsta osiguranja	Iznos
Osiguranje života	701,01
Osiguranje imovine od požara i drugih opasnosti	284.441,64
Osiguranje motornih vozila	98.475,99
Osiguranje od odgovornosti zbog upotrebe motornih vozila	33.153,68
Osiguranje od opšte odgovornosti	3.667,40
Osiguranje od posledica nezgode	11.772,05
Ostala osiguranja imovine	121.247,88
UKUPNO	553.459,65

Točka 5 – Mjerodavno tehnički rezultat za neživotna osiguranja

Ponovljen je izračun mjerodavnog rezultata i mjerodavnog tehničkog rezultata bruto i neto od reosiguranja na dan 31.12.2008. godine. Za raspodjelu unutar vrsta osiguranja pojedinih veličina napravljene su određene pretpostavke i procjene temeljem tih pretpostavki.

Korištene pretpostavke kod izračuna bruto mjerodavnog rezultata:

1 – tehnički dio prijenosne premije na dan 31.12.2007. godine procjenjen je na način da se koristio omjer tehničkog djela premije u bruto fakturiranoj premiji na dan 31.12.2008. godine;

2 - tehnički dio prijenosne premije na dan 31.12.2008. godine procjenjen je na način da se koristio omjer tehničkog djela premije u bruto fakturiranoj premiji na dan 31.12.2008. godine. Pretpostavljam da se omjer nije značajno mjenjao obzirom da se radi o stabilnom portfelju;

Uz tako korištene pretpostavke, omjer mjerodavnih šteta i mjerodavne tehničke premije ukupno za neživotna osiguranja je 74,89%.

Tabela_Bruto mjerodavni rezultat I mjerodavno tehnički rezultat na dan 31.12.2008.

Bruto mjerodavni rezultat 31.12.2008.

Vrsta osiguranja	Bruto prijenosna premija 31.12.2007	Tehnička prijenosna premija 31.12.2007	Fakturirana premija 31.12.2008	Tehnička premija 31.12.2008	Tehnička Fakturirana premija	Bruto prijenosna premija 31.12.2008	Tehnička prijenosna premija 31.12.2008	Rezerve za štete 31.12.2007	Likvidirane štete + trošak obrade - regresi 31.12.2008	Rezerve za štete 31.12.2008	Mjerodavna premija bruto	Mjerodavne štete / mjerodavna premija bruto	Mjerodavne štete / mjerodavna tehnička premija bruto		
	1	2(1*5)	3	4	5(4/3)	6	7(5*6)	8	9	10	11(3+1-6)	12(9-8+10)	13(12/11)	14(4+2-7)	15(12/14)
01	838.614	557.091	6.885.903	4.574.305	66,43%	970.452	644.671	788.995	4.882.783	1.634.307	6.754.065	5.728.095	84,81%	4.486.725,70	127,67%
02	0	0	0	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00	0,00%
03	2.242.027	1.922.817	5.494.857	4.712.524	85,76%	2.807.826	2.408.061	299.212	2.356.126	759.250	4.929.058	2.816.164	57,13%	4.227.281,00	66,62%
04	0	0	0	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00	0,00%
05	149.349	141.284	539.556	510.420	94,60%	6.869	6.498	0	0	0	682.036	0	0,00%	645.206,15	0,00%
06	174.945	154.562	417.514	368.869	88,35%	188.034	166.126	55.394	121.275	276.558	404.425	342.439	84,67%	357.305,34	95,84%
07	93.108	64.923	462.348	322.388	69,73%	108.687	75.786	4.451	0	9.306	446.769	4.854	1,09%	311.524,69	1,56%
08	503.780	329.140	2.277.922	1.488.260	65,33%	680.994	444.921	58.230	432.775	24.096	2.100.708	398.641	18,98%	1.372.478,55	29,05%
09	405.197	270.320	2.762.997	1.843.246	66,71%	484.812	323.434	617.215	1.048.597	772.227	2.683.322	1.203.609	44,86%	1.790.132,38	67,24%
10	6.619.310	5.038.663	15.522.456	11.815.798	76,12%	7.909.368	6.020.664	12.464.875	8.034.391	12.507.337	14.232.398	8.076.852	56,75%	10.833.797,21	74,55%
11	87.754	83.015	435.341	411.833	94,60%	8.372	7.920	0	0	0	514.723	0	0,00%	486.928,31	0,00%
12	16.961	14.124	192.881	160.615	83,27%	57.537	47.912	0	0	0	152.305	0	0,00%	126.826,87	0,00%
13	57.774	46.544	363.794	293.079	80,56%	41.943	33.790	27.399	154.764	28.283	379.625	1.55.648	41,00%	305.833,12	50,89%
14	14.769	11.224	88.441	67.215	76,00%	8.734	6.638	0	3.041	4.456	94.476	7.497	7,94%	71.801,58	10,44%
15	0	0	1.000	760	76,00%	748	568	0	0	0	252	0	0,00%	191,52	0,00%
16	0	0	0	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00	0,00%
17	0	0	0	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00	0,00%
18	0	0	0	0	0,00%	0	0	0	0	0	0	0	0,00%	0,00	0,00%
Ukupno	11.203.588	8.633.708	35.444.950	26.569.313	74,96%	13.274.376	10.186.989	14.315.772	17.033.752	16.015.820	33.374.163	18.733.800	56,13%	25.016.032,43	74,89%

Radi preciznijeg prikaza mjerodavnog rezultata, napravljen je izračun neto od reosiguranja. Za izračun korištene su i određene dodatne pretpostavke, uz one korištene kod izračuna bruto mjerodavnog tehničkog rezultata.

1 – podatak o udjelu reosiguranja u prijenosnoj premiji u iznosu od 599.586,70 eura, uzet je iz bruto bilance na dan 31.12.2007. godine evidentiran na kontu broj 4935. Raspodjela po vrstama osiguranja napravljena je po uzorku raspodjele udjela reosiguranja u fakturiranoj premiji na dan 31.12.2008. godine, uz poštivanje odnosa sa ostalim podacima;

2 – podatak o udjelu reosiguranja u prijenosnoj premiji u iznosu od 894.947,00 eura, uzet je iz bruto bilance na dan 31.12.2008. godine evidentiran na kontu broj 4935. Raspodjela po vrstama osiguranja napravljena je po uzorku raspodjele udjela reosiguranja u fakturiranoj premiji na dan 31.12.2008. godine;

3 – podatak o udjelu reosiguranja u rezervi šteta u iznosu od 244.125,00 eura, uzet je iz bruto bilance na dan 31.12.2007. godine evidentiran na kontu broj 4913. Raspodjela po vrstama osiguranja napravljena je po uzorku raspodjele udjela reosiguranja u likvidiranim štetama na dan 31.12.2008. godine, uz poštivanje odnosa sa ostalim podacima;

4 – podatak o udjelu reosiguranja u rezervi šteta u iznosu od 521.136,53 eura, uzet je iz bruto bilance na dan 31.12.2008. godine evidentiran na kontu broj 4913. Raspodjela po vrstama osiguranja napravljena je po uzorku raspodjele udjela reosiguranja u likvidiranim štetama na dan 31.12.2008. godine, uz poštivanje odnosa sa ostalim podacima;

5 – podatak o udjelu reosiguranja u zaračunatoj bruto premiji na dan 31.12.2008. korigiran je prema udjelima pojedine vrste osiguranja u ukupnome, obzirom na službene finacijske podatke.

Tabela_Mjerodavna premije neto od reosiguranja_31.12.2008.

Vrsta osiguranja	Bruto prijenosna premija 31.12.2007	Tehnička prijenosna premija 31.12.2007	Udio reosiguranja u PP 31.12.2007	Fakturirana premija 31.12.2008	Tehnička premija 31.12.2008	Tehnička premija / Fakturirana premija	Udio reosiguranja u fakturiranoj premiji 31.12.2008	Bruto prijenosna premija 31.12.2008	Tehnička prijenosna premija 31.12.2008	Udio reosiguranja u PP 31.12.2008	Mjerodavna premija neto od reosiguranja	Mjerodavna tehnička premija neto od reosiguranja
	1	2 (1*6)	3	4	5	6 (5/4)	7	8	9 (8*6)	10	11 (4-7+(1-3)-(8-10))	12 (5-7+(2-3)-(9-10))
01	838.614,00	557.091,28	5,984,08	6.885.903,09	4.574.303,42	0,66	54.000	970.452	644.671,00	8,931,88	6.703.013,28	4.435.673,50
02	0,00	0,00	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
03	2.242.027,00	1.922.817,28	9.197,76	5.494.857,34	4.712.524,26	0,86	83.000	2.807.826	2.408.060,53	13.728,63	4.850.589,01	4.148.811,88
04	0,00	0,00	0,00	0	0	0,00	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
05	149.349,00	141.284,15	47.833,33	539.556,32	510.420,28	0,95	431.645	6.869	6.498,28	5.495,38	208.053,09	171.223,14
06	174.945,00	154.562,11	35.347,70	417.513,89	368.869,23	0,88	318.975	188.034	166.126,00	52.760,20	102.862,05	55.742,38
07	93.108,00	64.922,68	6.118,60	462.347,98	322.387,68	0,70	55.214	108.687	75.785,67	9.132,66	394.569,17	259.324,89
08	503.780,00	329.140,15	106.571,78	2.277.921,61	1.488.259,69	0,65	961.697	680.994	444.921,30	159.069,74	1.191.508,30	463.279,19
09	405.197,00	270.320,29	114.773,73	2.762.936,62	1.843.246,18	0,67	1.035.711	484.812	323.434,08	171.312,02	1.704.148,71	810.959,48
10	6.619.310,00	5.038.663,24	191.879,06	15.522.456,31	11.815.798,03	0,76	1.731.505	7.909.368	6.020.664,06	413.722,60	12.722.756,86	9.324.135,76
11	87.754,00	83.015,28	45.637,82	435.341,37	411.832,94	0,95	411.833	8.372	7.919,91	6.697,60	63.950,21	36.155,15
12	16.961,00	14.123,69	8.871,20	192.881,10	160.615,15	0,83	80.053	57.537	47.911,97	13.241,21	76.621,94	51.143,71
13	57.774,00	46.543,83	27.371,64	363.793,99	293.079,36	0,81	247.000	41.943	33.790,08	40.855,08	146.108,44	72.316,56
14	14.769,00	11.224,44	0,00	88.440,76	67.214,98	0,76	0	8.734	6.637,84	0,00	94.475,76	71.801,58
15	0,00	0,00	0,00	1.000,00	760,00	0,76	0	748	568,48	0,00	252,00	191,52
16	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
17	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
18	0,00	0,00	0,00	0	0	0	0	0	0,00	0,00	0,00	0,00
Ukupno	11.203.588,00	8.633.708,44	599.586,70	35.444.950,38	26.569.313,20	0,75	5.410.634,00	13.274.375,86	10.186.989,21	894.947,00	28.258.888,82	19.900.758,73

Tabela_Mjerodavne štete neto od reosiguranja_31.12.2008.

Vrsta osiguranja	1 Rezerve za štete 31.12.2007	2 Udio reosiguranja u rezervi šteta na dan 31.12.2007	3 Likvidirane štete + trošak obrade - regresi 31.12.2008	4 Udio reosiguranja u likvidiranim štetama na dan 31.12.2008	5 Udio vrste u ukupnom udjelu Re u LŠ	6 Rezerve za štete 31.12.2008	7 Udio reosiguranja u rezervi šteta na dan 31.12.2008	Mjerodavne štete neto od reosiguranja 8(3-4)+(1-2)+(6-7)
01	788.995	0,00	4.882.783,08	0,00	0,00%	1.634.307,18	0,00	5.728.095,35
02	0	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00
03	299.212	0,00	2.356.125,63	0,00	0,00%	759.250,08	0,00	2.816.163,83
04	0	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00
05	0	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00
06	55.394	0,00	121.274,96	0,00	0,00%	276.557,83	0,00	342.439,09
07	4.451	3.857,97	0,00	17.523,90	1,58%	9.305,59	8.235,65	-17.047,34
08	58.230	55.971,86	432.775,22	254.238,71	22,93%	24.095,95	19.276,76	181.097,25
09	617.215	149.995,93	1.048.597,50	681.320,40	61,44%	772.226,95	420.405,14	251.879,72
10	12.464.875	30.761,45	8.034.390,63	139.726,46	12,60%	12.507.336,84	65.666,83	7.902.220,52
11	0	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00
12	0	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00
13	27.399	3.537,78	154.763,93	16.069,53	1,45%	28.283,47	7.552,15	135.564,34
14	0	0,00	3.041,05	0,00	0,00%	4.455,61	0,00	7.496,66
15	0	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00
16	0	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00
17	0	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00
18	0	0,00	0,00	0,00	0,00%	0,00	0,00	0,00
Ukupno	14.315.772	244.125,00	17.033.752,00	1.108.879,00	100,00%	16.015.819,50	521.136,53	17.347.909,42

Tabela_Mjerodavno tehnički rezultat neto od reosiguranja_31.12.2008.

Vrsta osiguranja	1 Mjerodavna premija neto od reosiguranja	2 Mjerodavna tehnička premija neto od reosiguranja	3 Mjerodavne štete neto od reosiguranja	4(3/1) Mjerodavne štete / mjerodavna premija - neto od reosiguranja	5(3/2) Mjerodavne štete / mjerodavna tehnička premija - neto od reosiguranja
01	6.703.013	4.435.673	5.728.095,35	85,46%	129,14%
02	0	0	0,00	0,00%	0,00%
03	4.850.589	4.148.812	2.816.163,83	58,06%	67,88%
04	0	0	0,00	0,00%	0,00%
05	208.053	171.223	0,00	0,00%	0,00%
06	102.862	55.742	342.439,09	332,91%	614,32%
07	394.569	259.325	-17.047,34	-4,32%	-6,57%
08	1.191.508	463.279	181.097,25	15,20%	39,09%
09	1.704.149	810.959	251.879,72	14,78%	31,06%
10	12.722.737	9.324.136	7.902.220,52	62,11%	84,75%
11	63.950	36.155	0,00	0,00%	0,00%
12	76.622	51.144	0,00	0,00%	0,00%
13	146.108	72.317	135.564,34	92,78%	187,46%
14	94.476	71.802	7.496,66	7,94%	10,44%
15	252	192	0,00	0,00%	0,00%
16	0	0	0,00	0,00%	0,00%
17	0	0	0,00	0,00%	0,00%
18	0	0	0,00	0,00%	0,00%
Ukupno	28.258.889	19.900.759	17.347.909,42	61,39%	87,17%

Iz mjerodavnog tehničkog rezultata, evidentno je da po vrsti osiguranja 01 (Osiguranje od nezgode) premija nije dostatna za ispunjavanje obaveza ove vrste osiguranja, dok je bruto mjerodavno tehnički rezultat vrste 06 (Osiguranje plovila) 614,32%, iz čega se zaključuje da Društvo treba analizirati premije i štete ove vrste osiguranja te poduzeti odgovarajuće mjere za otklanjanje uzroka negativnog rezultata ove vrste osiguranja. Rezultat vrste osiguranja 13 (Ostala osiguranja od odgovornosti) također je negativan te je potrebno utvrditi razloge negativnog rezultata. Za sva neživotna osiguranja zajedno omjer mjerodavnih šteta i mjerodavnih tehničkih premija, sve neto od reosiguranja je 87,17%.

Točka 6 – Promjene tarifa tijekom 2008 godine

Društvo je dostavilo pregled izvršenih promjena tarifa tijekom 2008. godine.

1. Posebna tarifa za osiguranje imovine elektroprivrednih organizacija / Posebni uslovi za osiguranje imovine elektroprivrednih organizacija – 31.12.2008
2. Tarifa premija za osiguranje projektantske odgovornosti / Opšti uslovi za osiguranje projektantske odgovornosti
3. Tarifa premija za osiguranje odgovornosti za proizvode / Opšti uslovi za osiguranje odgovornosti za proizvode
4. Tarifa premije za osiguranje profesionalne odgovornosti / Opšti uslovi za osiguranje profesionalne odgovornosti
5. Posebni uslovi za osiguranje profesionalne odgovornosti advokata
6. Posebni uslovi za osiguranje profesionalne odgovornosti revizora, finansijskih i računovodstvenih servisa
7. Tarifa premija za osiguranje posrednika ili društava za posredovanje u osiguranju / Posebni uslovi za osiguranje odgovornosti posrednika u osiguranju
8. Posebni uslovi za osiguranje građevinskih objekata i opreme na ugovorenu vrijednost
9. Posebni uslovi za požarno osiguranje na novu vrijednost – 20.06.2008.
10. Tarifa premija za osiguranje objekata u izgradnji / Opšti uslovi za osiguranje objekata u izgradnji
11. Uslovi za osiguranje od svih rizika u građevinarstvu (CAR)
12. Tarifa premija za osiguranje računara / Opšti uslovi za osiguranje računara
13. Tarifa premije za osiguranje opšte odgovornosti / Opšti uslovi za osiguranje odgovornosti – 21.04.2008
14. Opšte odredbe tarifnih sistema za osiguranje imovine i imovinskih interesa – 21.04.2008.
15. Tarife premija za obavezno osiguranje vlasnika odnosno korisnika plovnih objekata od odgovornosti za štete prouzrokovane trećim licima / Uslovi za obavezno osiguranje vlasnika odnosno korisnika plovnih objekata od odgovornosti za štete prouzrokovane trećim licima – Sl.list RCG br.23.od 04.04.2008.godine.
16. Izmjena Tarifa premije za osiguranje vlasnika odnosno korisnika motornih i priključnih vozila za štete prouzrokovane trećim licima – shodno Odluci Nacionalnog biroa osiguravača Crne Gore

Točka 7 – Troškovi sprovođenja osiguranja

Društvo je dostavilo troškove obavljanja djelatnosti podjeljeno po vrstama osiguranja koji su uspoređivani sa režijskim dijelom premije po vrstama osiguranja.

Tabela_Raspored premije po vrstama osiguranja i troškova obavljanja djelatnosti_ neživotna osiguranja

Vrsta osiguranja	Fakturirana premija 31.12.2008	Tehnička premija 31.12.2008	Tehnička premija / Fakturirana premija	Režijski dio premije%	Režijski dio premije%	Troškovi za obavljanje djelatnosti	Višak troškova iznad režijskog djela premije
	1	2	3(2/1)	4(1-3)	5(4*1)	6	7(6-5)
01	6.885.903,09	4.574.305,42	66,43%	33,57%	2.311.598	2.925.891	614.294
02	0,00	0,00	0,00%	100,00%	0	0	0
03	5.494.857,34	4.712.524,26	85,76%	14,24%	782.333	2.105.851	1.323.518
04	0,00	0,00	0,00%	100,00%	0	0	0
05	539.556,32	510.420,28	94,60%	5,40%	29.136	166.596	137.460
06	417.513,89	368.869,23	88,35%	11,65%	48.645	148.778	100.133
07	462.347,98	322.387,68	69,73%	30,27%	139.960	142.757	2.797
08	2.277.921,61	1.488.259,69	65,33%	34,67%	789.662	774.228	-15.433
09	2.762.936,62	1.843.246,18	66,71%	33,29%	919.690	1.024.851	105.161
10	15.522.456,31	11.815.798,03	76,12%	23,88%	3.706.658	4.644.679	938.021
11	435.341,37	411.832,94	94,60%	5,40%	23.508	134.418	110.910
12	192.881,10	160.615,15	83,27%	16,73%	32.266	59.555	27.289
13	363.793,99	293.079,36	80,56%	19,44%	70.715	137.678	66.963
14	88.440,76	67.214,98	76,00%	24,00%	21.226	27.806	6.580
15	1.000,00	760,00	76,00%	24,00%	240	309	69
16	0,00	0,00	0,00%	100,00%	0	0	0
17	0,00	0,00	0,00%	100,00%	0	0	0
18	0,00	0,00	0,00%	100,00%	0	0	0
Ukupno	35.444.950	26.569.313	74,96%	25,04%	8.875.637	12.293.398	3.417.761

Tabela_Raspored i troškova obavljanja djelatnosti_ životna osiguranja

Zaračunata bruto premija	%tehničkog djela premije	Tehnički dio premije	Režijski dio premije	Izdaci za štete	Promjena matematičke rezerve	Tehnički izdaci u tehničkoj premiji	Troškovi za obavljanje djelatnosti	Višak troškova iznad režijskog djela premije
1	2	3(1*2)	4(1-3)	5	6	6((5+6)/3)	5	6(7-4)
1.474.600	80%	1.179.680	294.920	442.511	363.411	68%	449.199	154.279

Režijski dio premije iznosi 9.170.557 eura, dok su troškovi za obavljanje djelatnosti osiguranja 12.742.597 eura. Dio troškova koji nije pokriven režijskom dijelom premije iznosi 3.572.040 eura. Društvo je dio viška troškova pokrilo iz financijskih prihoda i ostalih prihoda.

Točka 8 – Analitički podaci

Tijekom 2009.-e godine Društvo prikuplja i analizira analitičke podatke o likvidiranim štetama i rezervama šteta za razdoblje od 2001. godine do danas. Po završetku prikupljanja, analize i obrade podataka očekuje se prikaz rezerve za nastale, a neprijavljene štete na način koji će omogućiti alokaciju rezerve na pojedine razvojne godine i time će se povećati kvaliteta kako izračuna tako i izvještavanja vezano za rezerve šteta.

Točka 9 – Regresi

Društvo je dostavilo analitiku naplaćenih regresa.

Tabela_Broj i iznos naplaćenih regresa po vrstama osiguranja na dan 31.12.2008.

VRSTA OSIGURANJA	BROJ STETA	IZNOS_REGRESA
Auto - kasko	21	34.784,98
Autoodgovornost	38	9.945,90
Ukupno	59	44.730,88

Ukupno zaknjiženi regresi na dan 31.12.2008. godine iznose 183.027 eura, od čega se 356 njih odnosi na osiguranje vrste 10 u iznosu od 64.912,64 eura, a 63 na vrstu osiguranja 03 u iznosu od 118.114,56 eura.

Ovlašteni aktuar

Jasna Komljenović Lončar

